

kk. 32. rövid hírek

csr/nm/il hj

1972. szeptember 3./mti/

varsó: környezetvédelmi tanácskozás

a varsó melletti jablonnában vasárnap háromnapos nemzetközi környezetvédelmi tanácskozás kezdődött. a tanácskozás munkájában a szocialista országok, 18 nyugateurópai ország és az egyesült államok tudósai és szakértői vesznek részt./pap/

nyitra : aratási ünnep

a szlovákiai nyitrán a béke és a szocialista internacionalizmus jegyében tartották meg a hagyományos aratási ünnepséget. beszédet mondott jozef lenárt a cskp kb elnökségének tagja a szlovák kommunista párt központi bizottságának első titkára. felszólalt alekszander bulgakov, a szovjet-csehszlovák baráti társaság elnökségének elnöke./ctk/

..-

kk. 33. külpolitikai híreink jegyzéke

-il hj

1972. szeptember 3.

1. rövid hírek
2. megnyílt a lipcsei vásár
3. uruguay kommunista párt
4. papadopolosz
5. montreali merénylet
6. neues deutschland
7. izlandi ,, halászlati háboru,,
8. pravda- kínai magatartás
9. pravda- ,, alku,,
10. indokina
11. jarring
12. rövid hírek
13. közel-kelet
14. tanaka
15. katusev
16. amerikai kommunisták sikere
17. gyanai népi haladó párt
18. indopak szvaran szingh
19. ensz
20. nemzetközi bányagépipari kiáll.
21. rövid hírek
22. panagulisz
23. rövid hírek
24. stukenbrocki ünnepség
25. lengyel aratási ünnep
26. heath
27. phenjan i sajtóértekezlet
28. kieg. a 25-höz
29. rövid hírek
30. közel-kelet
31. katusev
32. két rövid hírek
33. hírjegyzék

lepe

..-

1972 SEP 7-

mti külföldi hírek

1972.szeptember 4.

kk 1. várható

ae bh pi

1972. szeptember 4./mti/

phenjan : konsztantyin katusev látogatása

brighton : megnyílik a tuc kongresszusa

roma : 24 órás vasutassztrájk

münchen : heath - lynch találkozó

..-

kk. 2. tanaka - nixon - japán sajtó

éob bh pi tokió, 1972. szeptember 4.

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

a japán lapok vezércikkében elemzik a tanaka-nixon csúcstalálkozó eredményeit. az aszahi simbun szerint tanakának sikerült elhárítani a ,, legnagyobb akadályt,, a japán-kínai kapcsolatok rendezésének útjából. a diplomáciai kapcsolatok helyreállítása japán és kína között teljes bizonyossággal ki-kényszeríti majd a japán-amerikai ,, biztonsági szerződés,, lényeges módosítását, hiszen ez a szerződés elsősorban kína ellen irányul. elmondható tehát, hogy most az elsőrendű feladat a japán-amerikai szerződés ,, katonai jellegének,, gyengítése, - írja a lap.

/folyt. köv./

- 1 -

8.00 bh ll

kk 2. /tanaka folyt./ bh

a mainicsi simbun úgy látja, hogy a hawaii tárgyalásokon el-
lentmondások mutatkoztak japán és az egyesült államok között
tajvan kérdésében. ami viszont a japán-amerikai ,, biztonsági
szerződés,, fenntartásához való ragaszkodást illeti, a lap szerint
ha japán a barátság és a békés együttélés politikáját követi
peking és moszkva irányába, békéjét és biztonságát semmi sem
fenyegeti, függetlenül attól, hogy a ,, biztonsági szerződés,,
érvényben van-e vagy sem. más szavakkal, még ha bölcs dolog is
a szerződésnek, mint a japán-amerikai barátság jelképének
fenntartása, jó lenne fokozatosan megszabadítani azt ,, kato-
nai vonatkozásaitól,,.

a jomiuri simbun azt huzza alá, hogy a hawaii csucs nem
oldotta meg a két ország közti kereskedelmi problémákat, s
ebben a tekintetben japán nyilvánvalóan nehéz helyzetbe kerül.
japán két-három év alatt kívánja megszüntetni az egyesült
államokkal szemben fennálló külkereskedelmi többletet. ez
rendkívül nehéz feladat lesz, s a jen felértékelését sürgető
külföldi nyomás mindaddig nem szűnik meg, amíg fennáll a
japán-amerikai viszonylatban a külkereskedelmi egyenlőtlenség
- mutat rá a lap.

a daily yomiuri attól tart, hogy a hawaii találkozóról
kiadott közleménynek az a megállapítása, hogy a japán-amerikai
szerződést ,, hatékonyan kell alkalmazni,, valójában azt je-
lenti, hogy az egyesült államok a jövőben még gátlástalanabban
használja majd japán területén lévő támaszpontjait a viet-
nami háború folytatásához.

a japán times a honolului közleményt elemezve hangsü-
lyozza, teljesen nyilvánvaló, hogy a hawaii találkozót nem
csupán a kedvesség és a könnyedség uralta. a legfontosabb
problémákra nem találtak tartós megoldást. s az is nyilván-
való, hogy japán kínálva való flörtölésének kérdését szoro-
san összekapcsolták a japán-amerikai elrendezéssel, - írja a
kormányhoz közelálló japán times.

..-

kk. 3. hétfőn is bombázták hanoi környékét

tp bh pi h a n o i , 1972. szeptember 4.

tóth pál, az mti tudósítója jelenti:

szombaton a déli órákban a vdk több vidéke ellen intézett
amerikai légitámadások alkalmával az eddig beérkezett jelentések
szerint a főváros közelében, vinh phu tartomány fölött öt, ha
tinh fölött pedig egy amerikai repülőgépet lőtt le a vdk légi-
elhárítása. ezzel a vdk felett lelőtt ame86-8 repülőgépek száma
3875-re emelkedett.

hétfőn délelőtti órákban több alkalommal jeleztek a szí-
rénák közeli berepüléseket; egy alkalommal a támadó gépek
hanoi külső területeit is bombázták.

..-
- 2 -

8.10 bh 4.25

kk 4. chile

fe sp bh pi santiago, 1972. szeptember 4. /mti/

a chilei kommunista és szocialista párt vasárnap közös
nyilatkozatban leplezte le és ítélte el a népi egység ellen-
zékének manővereit. a közös nyilatkozat megállapítása szerint
a monopolisták, a nagybirtokosok és a bankárok az amerikai
imperialisták segítségével támadást indítottak a munkáspártok
és szervezetek ellen, azzal a céllal, hogy megdöntsék a népi kor-
mányt és terrorista diktaturát létesítsenek az országban.

a reakciós tevékenység igen nagymértékben bonyolította
a chilei helyzetet. a nyilatkozat ezzel kapcsolatban hang-
súlyozza annak fontosságát, hogy haladéktalanul és határozottan
véget kell vetni a jobboldali erők fellépésének, mivel tevé-
kenységük polgárháborúhoz vezethet. a kommunista- és szoci-
alista párt, a politikai helyzetet alaposan elemezve, szükséges-
nek tartja a két párt egységének további szilárdítását, és
úgy véli, hogy közös harci taktikára van szükség a reakció
elleni küzdelemben. a nyilatkozat hangsúlyozza továbbá az
összes koalíciós párt egységének jelentőségét. a közlemény
megfogalmazása szerint az egységes taktika a kormányprogram
hatékonyabb megvalósítását teszi lehetővé.

a két nyilatkozó párt ,, figyelembevételével a helyzet
komolyságát, úgy határozott, hogy félreteszi a közös harcot
akadályozó nézeteltéréseit,,. a közös nyilatkozat az allende-
kormány által elért gazdasági, társadalmi és politikai viv-
mányok megvédésére, valamint éberségre és fegyelmességre
szólítja fel a chilei dolgozókat, a chilei népet.

a nyilatkozatban említett nézeteltérések arra vonatkoz-
nak, hogy a kommunista és a szocialista pártnak más véleménye van
a forradalmi folyamat ütemét illetően. a kommunisták a reáli-
sabb fokozatosság elvét vallják, szocialista szövetségük pedig
gyorsítani igyekszik a folyamatot.

politikai körökben történelmi jelentőségűnek tartják a
közös nyilatkozatot.

hétfőn van két esztendeje, hogy chilében baloldali
elnök került hatalomra salvador allende személyében. a nap folya-
mán országszerte felvonulások és gyűlések lesznek a népi egy-
ség támogatására. a volt kereszténydemokrata elnök, eduardo frei
is bejelentette, hogy ,, utcára szólítja,, pártjának támogatóit.

mint ismeretes, az utóbbi időben összecsapásokra
került sor a népi egység és az ellenzék hívei között./taszsz-
afp, reuter/

..-
- 3 -

8.20 bh 4.25

kk 5. indokina - harcok

ms szb pi saigon, hanoi, 1972. szept. 4. /mti/

új támadássorozatot indítottak a dél-vietnami népi felszabadító fegyveres erők az ország középső részén, a központi fennsíkon; da nang, a legnagyobb kikötőváros és támaszpontváros térségében fokozzák a felszabadított területek határainak kibővítésére irányuló akcióikat, változatlanul szilárdan tartják magukat que son térségében és ugyancsak változatlan ütemben folytatják saigon térségében zaklató hadműveleteiket: a fővárostól 100 kilométerrel északra fekvő an loc tartományi székhely körzetében pedig eredményesen szorítják vissza a saigoni alakulatok meg-megújuló ellentámadási kísérleteit - tűnik ki a saigoni katonai szóvivők hétfői hajnali bejelentéseiből.

a központi fennsíkon pleiku tartományban, a különlegesen kiképzett saigoni alakulatok ple me-i támaszpontja ellen indítottak a felszabadító erők vasárnap este váratlan tűzérési támadást, majd - már a sötétség beállta után - gyalogsági alakulataik közvetlen rohamot hajtottak végre a támaszpont ellen. a saigoniakat amerikai b-52-es nehézbombázók támogatták. a harc kimeneteléről nem érkeztek jelentések.

ugyancsak b-52-eseket vettek be az amerikaiak: an loc, illetve saigon közvetlen közelében a felszabadító erők ellen: itt kilenc hullámban mintegy 800 tonna robbanóanyagot dobtak el a felszabadító erők feltételezett állásaira.

a saigoni csapatok hétfőn újabb inváziót kezdtek kambodzsa ellen: alakulataik a déli országrészekbe hatoltak be. az inváziós haderő létszámát nem közölték.

nyugati hírügynökségek jelentései szerint elérte vietnam partjait az elsie elnevezésű tájfun. a 120 kilométeres sebességgel haladó forgószél hétfőn reggel csapott le a háborusújtotta országrészekre. az amerikai parancsnokság állítása szerint a tájfun miatt ideiglenesen szüneteltetik a 7. flotta repülőgépanyahajóiról a felszállásokat. a vdk-ban a nagyarányú gátbombázások miatt okoz gondokat a viharos időjárás. mint jelentettük, az ország lakosságának nagy része a közelgő természeti csapásra felkészülve minden erejét a megrongált gátak helyreállítására fordította. /ap, afp, reuter/

--

8.28/szb *ll*

-4-

kk 6. bombázás - stockholmi felhívás, amerikai nyilatkozatok

ms/sp szb pi stockholm, 1972. szeptember 4. /mti/

a svéd fővárosban rendkívüli ülést tartott az indokinával foglalkozó stockholmi értekezlet végrehajtó bizottsága. az ülésen több nemzetközi szervezet és nemzeti békebizottság képviselői is résztvettek. a végrehajtó bizottság megvizsgálta az amerikai agresszió kiterjesztésének újabb bizonyítékait, különösen a vdk gát- és öntözőrendszereinek tervszerű bombázását. a résztvevők ezzel összefüggésben felhívták a világ népeit és kormányait, hassanak oda, hogy az egyesült államok kormánya beszüntesse indokina háborúját. a nemzetközi szervezeteket és a kormányokat a végrehajtó bizottság arra kérte fel, hogy nyújtsanak politikai, anyagi és diplomáciai támogatást az amerikai agresszió ellen harcoló indokina népeknek. október 15-22. között a stockholmi konferencia végrehajtó bizottsága megrendezi az indokina népekkel vállalt szolidaritás nemzetközi hetét. /taszsz/

v i e n t i a n e

a vdk laoszi nagykövetsége 18 amerikai fogolypilóta kötetbe gyűjtött nyilatkozatát hozta nyilvánosságra, a kötethez fűzött előszó hangsúlyozza, hogy a pilóták szabad akaratukból, mindenfajta befolyásolás vagy kényszer nélkül tették nyilatkozatukat. edward k. elias őrnagy - akit egyébként a kormány határozata alapján szombaton bocsátott szabadon a vdk néphadseregének politikai főcsoportfőnöksége - nyilatkozatában hangsúlyozza, hogy a vdk elleni légitámadások a „vietnamizálás” kudarcát bizonyítják. mint hozzáfűzte, az elmúlt évek bebizonyították, hogy észak-vietnam bombázása nem állítja meg a dél-vietnami háborút.

egy másik nyilatkozó, richard logan francis arról szól, hogy 1968-ban nixonra szavazott és most azért fogoly, mert rá szavazott. „sorsom iróniájából sokan tanulhatnak”, - jelentette ki a fogoly pilóta. /afp/

--

kk 7. japán - dél-koreai

éb szb pi tokió, 1972. szeptember 4. /mti/

kedden és szerdán tartják meg szöulban a sorrendben hatodik japán-dél-koreai miniszteri értekezletet. a japán küldöttséget ohira külügyminiszter vezeti, aki tájékoztatja pak csong hi elnököt tanaka miniszterelnök és nixon elnök hawaii csúcstalálkozásáról. japán megfigyelők szerint a szöuli értekezlet viharosnak ígérkezik. dél-korea ugyanis egy milliárd dolláros segílyt kíván japántól, míg az utóbbi legfeljebb százötven - kétszáz millió dollárt hajlandó adni. a politikai tárgyalások során szöul nyilván kifejezésre juttatja majd, hogy nem lelkesedik a japán kormány kínai politikájáért, - mutatnak rá tokióban.

8.35/szb

ll 8.35

--

-5-

kk 8. tanaka - menetrend

éb bh pi t o k i ó, 1972. szeptember 4.

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

tanaka japán miniszterelnök az egyesült államokból való hazaérkezése után azonnal nekilátott a pekingi utazását előkészítő feladatok megoldásának. ezek a feladatok a következők: 1. egységes nézet kialakítása a liberális demokrata pártban a kínával való rendezés kérdésében. 2. tajvan tájékoztatása japán kina-politikájának várható alakulásáról, 3. peking álláspontjának megismerése a normalizálás részleteit illetően. 4. kormányhatározat kidolgozása a kínai kérdésben.

hírek szerint tanaka szeptember 11-én tajvanra küldi siina ecuszaburot, a liberális demokrata párt alelnökét, akinek az lesz a feladata, hogy egyrészt megmagyarázza japán álláspontját a kínával való kapcsolatok rendezésének kérdésében, másrészt megkísérelje elnyerni ehhez a tajvani vezetők egyetértését.

szeptember 14-én koszaka zentaro volt külügyminiszter vezetésével japán küldöttség utazik pekingbe, hogy a kínai féllel együtt végső formába öntse tanaka miniszterelnök pekingi utitervét.

tanaka bizonyosra veszi, hogy a liberális demokrata párt ugynevezett kina-bizottsága még ezen a héten kidolgozza azt az egyeztetett formulát, amelynek alapján lehetővé válik a japán kormányfő számára a kapcsolatok rendezése a kínai népköztársasággal.

--

kk. 9. rövid hírek

fe bh pi

1972. szeptember 4./mti/

n e w y o r k : w a l d h e i m

négyhetes körútjának befejeztével vasárnap este visszaérkezett new yorkba kurt waldheim, az osztrák főtitkára. waldheim kínában, jugoszláviában és ausztriában tett látogatást./afp/

m ü n c h e n : s c h e e l

walter scheel nyugatnémet külügyminiszter továbbra is gazdag diplomáciai programot bonyolít le a müncheni olimpiai játékok keretében. hétfőn heath brit miniszterelnökkel, kreisky osztrák kancellárral és lynch ir kormányfővel találkozik majd, hogy nyugateurópai kérdésekről tárgyaljon velük. heath és lynch is felhasználja az alkalmat arra, hogy megvitassa a feszült északir helyzetet./dpa, upi/

/folyt. köv./

8.50 bh *de*

- 6 -

kk 9. rövid hírek folyt./ bh

uj delhi: kasmir

vasárnap wagh pakisztáni határőrsön ismét találkoztak az indiai és pakisztáni hadseregparancsnokok, hogy folytassák a kasmiri ellenőrző vonnal kijelölésével kapcsolatos tárgyalásukat. ez volt a felek negyedik találkozója. hétfőn ismét összeülnek./reuter/

n e w y o r k : á z s i a i a k

edward i. koch demokratapárti képviselő vasárnap közölte: levélben kérte nixon elnököt és richard kleindienst igazságügyminisztert, hogy az egyesült államok fogadjon be 5000 ugandában élő ázsiait, akiket idi amin elnök 45 000 társukkal egyetemben kiutasítani készül az országból./ap/

s z ö u l : m a s z m u d i

a szöulban tartózkodó maszmudi tunéziai külügyminiszter a jelenlegi nemzetközi helyzetet, valamint a kétoldalu kapcsolatokat vitatta meg csong pil dél-koreai miniszterelnökkel és a kormány más tagjaival. hétfőn fogadta őt pak csong hi elnök is, aki diplomáciai szolgálati érdemrenddel tüntette ki. /ap/ *kim*

v e l e n c e : f e s z t i v á l

véget ért a 33. velencei filmfesztivál, amelyen mintegy 30 ország 90 filmalkotását mutatták be. a fesztivál hagyományai szerint nem hirdetnek ki győzteseket, a nemzetközi zsűri azonban minden alkalommal arany oroszán díjakkal jutalmazza a legjobb filmeket, rendezőket és színészeket. vasárnap a zárónemzésre velencébe érkezett a 83 esztendőes caharlie chaplin is, aki leone olasz elnök felesége kezéből vette át az arany oroszán díjat a filmművészet terén kifejtett kiemelkedő tevékenységéért és humanizmusáért./afp, taszsz/

b o s t o n : p é n z h a m i s i t ó k

10 és 20 dolláros címletekben több mint másfélmillió dollár hamis pénzt találtak az amerikai titkos rendőrség emberei egy parkoló kocsiban a massachusetts állambeli springfieldben. az ügygel kapcsolatban öt személyt őrizetbe vettek./reuter/

i n d i a l a n t i c : á m o k f u t ó

- lehet, hogy megöltem az anyámat, de nem vagyok benne biztos. kábítószereken élek és gyakran hallucinálok - rontott be a 26 éves arthur stye egy floridai rendőrszere vérel borítva és könnyekkel küszködve. a rendőrség kiszállt a helyszínre. a fiatalember - sajnos - nem hallucinált. kábítószeres bódulatában kalapáccsal agyonütötte 57 esztendőes édesanyját./ap/

9.00 bh *de*

--
- 7 -

kk, 10. észak-írország

sz bh pi b e l f a s t , 1972. szeptember 4./mti/

vasárnap belfastban két brit katonai őrző - mindkettő orvlövészcsoporthoz tartozó - a másikat - kölcsönösen tüzet nyitott egymásra. a tévedésnek egy halálos és egy súlyosan sebesült áldozata van. hétfőn brit katonai körökben azt a „megnyugtató” kijelentést tették, hogy a jövőben alaposabban felkészítik a katonákat, mielőtt őrzőparatba küldenék őket.

elszórt lövöldözések egyebütt is voltak vasárnap észak-írországban, egy pékséget pedig bomba vetett szét.

ami a politikai életet illeti: jólétesült katolikus körökben az a hír járja, hogy seamus twomey-t, az ira ideiglenes szárnyának parancsnokát leváltották, új parancsnokká pedig „szelidebb”, a tárgyalásos módszereket nála többre értékelő helyettesét, gerry adamsot nevezték ki. bár az ira köreiből a hírt cáfolták, egy későbbi változást ők sem tartanak kizártnak.

ma, /hétfőn/ kezdődne meg forma szerint az új tanév belfastban, azonban a szülők nem hajlandók gyermekeiket elengedni az iskolákba, tiltakozásul amiatt, hogy a brit katonák megszállták két belfasti katolikus iskola tantermeit. a tanárok ugyancsak sztrájkjal fenyegetőznek, mondván, hogy a brit katonák jelenléte az iskolákat az ira mesterlövészeinek célpontjaivá teszi, s ilyen körülmények között nem vállalhatnak felelősséget a gyermekek biztonságáért.

münchenben, az olimpiai városban hétfőn esedékes edward heath brit miniszterelnök és john lynch ir kormányfő megbeszélése. a tárgyaláson a két miniszterelnök az északir helyzet értékelésén kívül valószínűleg érinti majd a „tizek”, őszre tervezett csúcserőkezletének témáját is.

a hét folyamán mind heath, mind lynch találkozik majd willy brandt nyugatnémet kancellárral./reuter, ap, upi, afp/

kk, 11. sölle - bacsoni

fe kcs bh pi l i p c s e , 1972. szeptember 4./mti/

horst sölle, az ndk külgazdasági minisztere, az 1972-es lipcsei őszi vásár megnyitása alkalmából fogadta bacsoni jent, a magyar népköztársaság külkereskedelmi miniszterének első helyettesét, a felek a szocialista gazdasági integráció komplex programjának megvalósításával kapcsolatban megvitatták az együttműködés elmélyítésének további lehetőségeit. mindkét fél egyetértettek abban, hogy a külgazdasági kapcsolatokban elért pozitív eredmények kedvező feltételeket kínálnak.

sölle miniszter fogadta alois hloch csehszlovák és konsztantin koszmov bolgár külkereskedelmi miniszterhelyettes is. a megbeszélések szívélyes és baráti légkörben zajlottak le./adn/

- 8 -

9.15 bh

kk 12 . közel-kelet - közvetítés

fe kcs bh pi k a i r ó , 1972: szeptember 4./mti/

az upi egyiptomi lapok legfrissebb számaira hivatkozva azt írja, hogy a közös piac tagállamai valószínűleg kezdeményező lépést fognak tenni a közel-keleti válság megoldására. a rosza el jusszef című hetilap úgy tudja, hogy a konfliktus békés megoldásának első szakaszában - a nyugat-európai terv szerint - az izraeli csapatok visszavonulnának a suez-csatorna keleti partjáról. a második lépésben ismét megnyitnák a csatornát.

a közös piaci országok esetleges közel-keleti kezdeményezésére - az upi szerint - az al ahrám vasárnapi száma is tartalmazott utalást. a kairói lap azt írta, hogy az egyszázöt országok már fel is vették az érintkezést izraellel, és az arab államokkal./upi/

..-

kk. 13 . japán - amerikai arzenál

pm so bh pi m o s z k v a , 1972. szeptember 4./mti/

az egyesült államok mérgező anyagokat tárol a japánban lévő katonai raktáraiban és innen szállítja ezeket dél-vietnamba. a pravda tokiói tudósítója közli annak a vizsgálatnak az eredményeit, amelyet egymástól függetlenül folytatott a komeito párt és a japán szocialista párt a japánban kifejtett amerikai tevékenységre vonatkozólag.

a két párt megállapította, hogy a japánban lévő amerikai támaszpontok nato megrendeléseket is teljesítenek. a szagamihara-i támaszpont - az amerikai haditechnika nagy javítóközpontja - 1972-es munkatervében egyebek között az szerepel, hogy nato-megrendelésre husz m-113-as harckocsit és harminc m-106-os páncélozott szállítójárművet javítanak meg.

a komeito-párt szerint ez év januárjától júliusáig a szagamihara támaszponton 328 harckocsit és páncélozott szállítóeszközt javítottak meg. ezek közül 203-at dél-vietnamba küldtek, 81-et a nyugat-németországi bremerhavenba és 44-et rotterdamba.

mint az asahi evening news írja, a japán szocialista párt véleménye szerint az ilyenfajta tevékenység ellentétben áll a japán-amerikai „biztonsági szerződéssel”, és a párt a közeljövőben fel akarja vetni ezt a kérdést a parlamentben./taszsz/

..-

9.40/szb
szb 10.24

-9-

kk, 15. usa - ,,a munka napja,,

pm/sp szb pi new y o r k, 1972. szeptember 4. /mti/

az egyesült államokban szeptember első hétfőjén ünneplik ,,a munka napját,,. ebben az évben az ünnep nem sok örömet hoz az amerikai munkások és alkalmazottak tízmillióinak, a munkanélküliek sokmillió seregének. a munkanélküliek jelentékeny része már elvesztette azt a jogot, hogy munkanélküli segélyt kapjon és legfeljebb a jótékonyági egyesületek adományaiból tengethet, - írja szetunskij, a taszsz tudósítója.

azoknak az amerikaiaknak sem rózsás a helyzete, akik dolgoznak. a kormány egy évvel ezelőtt befagyasztotta a munkabéreket, az árak viszont - és elsősorban az élelmiszerárak - állandóan emelkednek. különösen nehéz helyzetben van az a harmincmillió amerikai, akiknek a keresete a hatóságok beismerése szerint is alacsonyabb a hivatalosan megállapított ,,szegénységi színvonalnál,,.

mint a taszsz tudósítója írja: az ipari társaságok a szuperprofit hajszolásában nem fordítanak kellő figyelmet a munkavédelemre. csupán az elmúlt évben huszezer munkás vesztette életét üzemi baleset következtében.

ilyen viszonyok között az amerikai munkások mind határozottabban lépnek fel a kizsákmányolás és a monopóliumok önkénye ellen. az ország különböző részeiben sztrájkolnak az építőmunkások és a pilóták, a mezőgazdasági dolgozók és a pedagógusok, a tehergépkocsivezetők, az autógyári és a konfekcióipari dolgozók.

az amerikai munkásosztály megmozdulásainak aktivizálódása hatást gyakorol sok szakszervezetre, amelyek mind határozottabban utasítják el az afl-cio szakszervezeti tömörülés reakciós vezetőségének ,,osztály-együtműködési politikáját,,. ,,a szakszervezetek - a békéért,, elnevezésű tömegmozgalom megteremtése súlyos csapást mért meany-nek, az afl-cio elnökének helyzetére, aki támogatja az egyesült államok vietnami agresszióját. sok ágazati szakszervezet kongresszusán és konferenciáján határozatban követelték, hogy vessenek véget a vietnami demokratikus köztársaság bombázásának és vonják ki az amerikai csapatokat délkelet-ázsiból.

/taszsz/

--

9.50/szb

-10-

kk, 14 . torerosors

fe bh pi b a y o n n e ; 1972. szeptember 4./mti/

ugy látszik, nem tett jót a francia környezet miguel dominguinnak, a híres spanyol bikaviadornak, akit vasárnap bayonne-ban négyszer emelt szarvára négy lábú ellenfele. a 46 éves torerót, aki tíz esztendei távollét után tavaly tért vissza az arénába, súlyos ágyéksérülésekkel szállították kórházba. azonnal meg kellett operálni. orvosai szerint túl van az életveszélyen.

miguel dominguint egyébként még ernest hemingway is megénekelte veszélyes nyár című könyvében./reuter/

--

kk, 16. nixon - rádióbeszéde

mm hi bh pi san clemente, 1972. szeptember 4.mti/

nixon elnök az amerikai munkásság ünnepe / labor day/ alkalmából vasárnap rádióbeszédben fordult az amerikai dolgozókhoz. nixon az amerikai elnökök hagyományosan pártatlannak reklámozott szeptember 4-i köszöntőjét arra használta fel, hogy nyílt támadást indítson a demokratapártiak ellen.

nem említette ugyan név szerint mcgovern szenátort, de azzal ijesztgette a kispolgári tömegeket, hogy a demokrata párti elnökjelölt megválasztása meghuzná a halálharangot a hagyományos amerikai értékrend felett és az ország fejlődését letéritené a kapitalista utról. az elnök hangoztatta, ha választási ellenfele bejut a fehér házba, egészen biztosan ,, romlásba dönti az egyesült államokat,,.

az elnök különösen élesen kirohant a faji megkülönböztetés eltörlése érdekében bevezetett iskolabusz rendszer ellen. mint az afp megjegyzi, ezt a témát már sikeresen felhasználta választási kampányaiban george wallace, a szélsőséges nézeteiről ismert alabamai kormányzó is.

nixon bejelentette, létre kívánja hozni az ,, ipari béke országos bizottságát,,. hogy a szakszervezetek és a munkáltatók sztrájkok nélkül, a tárgyalóasztalnál próbálják megoldani nézetkülönbségeiket./reuter, upi, afp/

--

- 11 -

9.55 bh

kk 17. mcgovern

mm hi bh pi

savannah, 1972.szept.4./mti/

a savannah-i repülőtéren tartott választási gyűléssel mcgovern szenátor vasárnap hivatalosan megkezdte két hónapos választási kampányát.

a gyűlés után a szenátor helikopterrel hilton head island dél-carolinai üdülőhelyre utazott, ahol találkozott a déli államok kormányzóinak konferenciáján résztvevő politikusokkal.

x x x

abram chyes, a harvard egyetem professzora, mcgovern külügyi tanácsadója vasárnap négynapos látogatásra nyugat-németországba érkezett. a professzor tájékoztatja az nszk politikusait arról, hogy mcgovern megválasztása esetén milyen európa-politikát kíván folytatni.

chyes, aki már felkereste párizst és tel avivot, nyugat-németországi látogatása után londonba utazik./ap/

--

kk. 18. csehszlovák - nyugatnémet

fn bh pi

p r á g a, 1972. szeptember 4. /mti/

bohustav chnoupek csehszlovák külügyminiszter vasárnap beszédet mondott ostravában a szlovák nemzeti felkelés 28. évfordulója alkalmából rendezett gyűlésen. méltatta a szocialista országok kommunista és munkáspártjai vezetőinek részvételével megtartott krimi találkozó jelentőségét, s megállapította, hogy a találkozó jól szolgálta a szocialista országok egységének megszilárdítását.

kifejtette, hogy csehszlovákiának elsőrendű érdeke fűződik az Európában kibontakozott pozitív folyamat elmélyítéséhez, állandósításához. ezért szorgalmazza kapcsolatainak rendezését ausztriával és a viszony normalizálását a német szövetségi köztársasággal.

/folyt. köv./

- 12 -

10.10 bh *11.00 de*

z1. számú kül-javítás!

a mai kk 4. számú hírünk: /chile.../ 6. bek. 2. sorában a szöveg helyesen:

hétfőn van két esztendeje, hogy chilében baloldali elnököt

választottak salvador allende..

/mti/

--

kk. 18. /csehszlovák folyt./ bh

- kiváltképp ez utóbbi esetben - mondotta a külügyminiszter - többször kifejeztük hajlandóságunkat, hogy aktívan előmozdítjuk a megoldást. ezzel kapcsolatban hangsúlyozzuk, hogy mindezekelőtt a müncheni szerződés eleve érvénytelenségének az nszk-kormány által történő elismerése befolyásolná kedvezően az egész európai légkört. annál is inkább, mivel megítélésünk szerint a dolgok jelenleg már annyira világosak és megoldásra érettek, hogy a kérdés rendezése - mindenfajta ,, gondolkodási szünet,, és huzavona nélkül is - megvalósítható mindkét fél számára elfogadható módon. úgy véljük, hogy megállapodás érhető el már a nyugatnémet választások előtt, még abban az esetben is, ha ezekre ebben az évben kerülne is sor. ehhez szükséges, hogy jószándék meglegyen a másik oldalon is.

- nagyra becsüljük a brandt-kormány pozitív, reális nemzetközi politikáját, s úgy gondoljuk, hogy e politika pozitív vonásainak meg kellene nyilvánulnia a csehszlovák-nyugatnémet kapcsolatok rendezésében is - hangoztatta a csehszlovák külügyminiszter./flesch istván/

--

kk. 19. futurologiai világkonferencia

pm kcs bh pi

b u k a r e s t, 1972. szeptember 4./mti/

bukarestben szeptember 3-án nicolae ceausescunak, a román államtanács elnökének védnöksége alatt megnyílt a 3. futurologiai világkonferencia. a jövőkutatók konferenciáján 39 ország több mint 400 tudósa vesz részt. a nyolc napig tartó értekezlet témája: ,, az emberiség közös jövője,,

a futurologus tudósok 14 munkacsoportban vitatnak meg olyan időszerű kérdéseket, mint például matematikai módszerek a futurologiában; a nemzetközi kapcsolatok modelljei; társadalmi prognózis; a tudomány és a kultúra fejlődésének prognózisa; a tudomány és az egészségvédelem stb./agerpres/

- 13 -

12.30 bh *11.00 de*

kk. 20. abduz szamad

pm hi bh pi d e l h i , 1972. szeptember 4./mti/

abduz szamad bengáli külügyminiszter, aki utban hazafelé rövid időt töltött delhiben, kijelentette: a barátság és az együttműködés szoros kötelékei fűzik össze indiát és a bengáli népi köztársaságot.

az arab országokban tett körutazásáról szólva abduz szamad közölte, hogy az iraki, az egyiptomi és a szíriai kormány közvetlen diplomáciai kapcsolatokat szándékozik létesíteni bengáliával. kifejezte azt a reményét, hogy rövid időn belül létrejönnek a diplomáciai kapcsolatok országa és az arab országok között. abduz szamad elmondotta még; az arab országok vezetői biztosították őt arról, hogy támogatni fogják a bengáli népi köztársaság felvételét az ensz-be./taszsz/

..-

kk, 21. uruguayi kp nyilatkozata

pm/hi szb pi m o n t e v i d e o , 1972. szeptember 4. /mti/

az uruguayi kommunista párt központi bizottsága nyilatkozatban fejezte ki szolidaritását chilével azzal kapcsolatban, hogy hétfőn van a chilei népi egység választási győzelmének második évfordulója. a párt központi bizottsága felhívja a kommunistákat, uruguay munkásosztályát és egész népét, hogy fejezze ki szolidaritását chilével és annak allende elnök vezette forradalmi kormányával.

a chilei kormány - a munkásosztálynak és a nép más rétegeinek harcos támogatásával - nagyszabású társadalmi-gazdasági átalakítást valósít meg. kiragadta az amerikai társaságok kezéből és államosította a nagy rézbányákat, a vas- és a szén kitermelést, - hangzik a nyilatkozat.

a kormány állami ellenőrzés alá helyezte a legnagyobb chilei és külföldi magánbankokat, a nagy monopolista ipari és kereskedelmi vállalatokat, felszámolta a nagybirtokrendszert. a dolgozók fizetése jelentősen emelkedett, csökkent a munkanélküliek száma, sokezer lakás épül a nép számára, minden chilei ember előtt feltárul a művelődés lehetősége.

a chilei oligarchia és az amerikai imperializmus - amelyet megfosztottak a kizsákmányolásnak és a chilei nép kirablásának lehetőségétől - éppen ezért gyűlöli és a legszennyesebb provokációkhoz folyamodva igyekszik megdönteni az allende kormányt, - mutat rá az uruguayi kommunista párt és hangsúlyozza: a chilei forradalom ügye - egész latin-amerika ügye, az uruguayi munkásosztály és az egész uruguayi nép ügye is. /taszsz/

..-

11.32/szb *del*

-14-

kk 22. heath - Lynch

sz bh pi m ü n c h e n , 1972. szeptember 4./mti/

hétfőn délelőtt a müncheni brit konzulátus épületében megkezdődött edward beath brit miniszterelnök és john lynch ir kormányfő tárgyalása.

a két miniszterelnök az újságíróknak nem nyilatkozott a tárgyalás témájáról, egy angol szóvivő közlése szerint azonban „ kölcsönös érdeku, „ kérdések kerülnek szóba a megbeszélésen: így az észak-ir probléma és a közös piaccal kapcsolatos kérdések.

ez egyébként az ir és a brit kormányfő első találkozása a két ország közös piaci csatlakozásáról szóló nyilatkozat januárban történt aláírása óta./reuter, ap, afp/

..-

kk. 23. rövid hírek

it am bh pi

1972. szeptember 4./mti/

h e l s i n k i : finn kommunista párt

a finn kommunista párt megalakulásának 54. évfordulója alkalmából a politikai bizottság határozatának megfelelően finnországban párthétet tartanak. a párthét célja a párt egységének erősítése és szerepének növelése a finn társadalom életében. az évforduló tiszteletére ünnepi gyűléseket tartottak helsinki, vaasában és más városokban./taszsz/

p á r i z s : spanyol sztrájkok

spanyolország több városában sztrájkolnak a munkások a munkához való joguk védelmében és az életszínvonal emeléséért - közli a l, humanité. kataloniában a sztrájkolók 280 elbocsátott társuk újbóli alkalmazását követelik. a kanári-szigeteken, santa cruz de tenerifében egy hete szünetel a városi közlekedés az autobuszvezetők bérkövetelése miatt. az ország északi részében 1400 építőipari vállalat több mint 18 ezer munkása harcol a kollektív szerződés felülvizsgálásáért./taszsz/

..-

12.06 *bhd*

- 15 -

kk 24. asszad kezdeményezése

bz bh leh k a i r ó, 1972. szeptember 4.

böcz sándor az mti tudósítója jelenti:

asszad szíriai elnök olyan szövetségi törvény kidolgozását kezdeményezte, amely az egyiptomi, a libiai és a szíriai állampolgárok számára egyaránt lehetővé teszi, hogy munkát vállaljanak, pénzügyi alapokkal rendelkezzenek, ingo és ingatlan vagyont birtokoljanak az arab köztársaságok szövetségének bármely tagállamában. a törvénytervezetet a szövetségi kormány dolgozza ki és terjeszti az elnöki tanács soronkövetkező ülése elé.

mint emlékeztetés, az egyiptomi parlament és a libiai forradalmi parancsnoki tanács már törvénybe iktatta az egyiptomi és a libiai állampolgárok kölcsönös munkavállalási, vagyonbirtoklási jogát annak eredményeként, hogy szadat/kadhafi elnök megállapodott a két ország teljes egyesítésében. asszad kezdeményezése tulajdonképpen arra irányul, hogy az egyiptomi-libiai törvényes kedvezményeket terjesszék ki szíriára is, azaz emeljék államszövetségi törvény rangjára.

az al ahram párizsi különjelentése szerint az európai közös piac tagállamai összehangolt akciót készítenek elő a közel-keleti rendezés előmozdítására a biztonsági tanács 1967 november 22. határozata alapján. a szóbanforgó nyugat-európai államok érintkezésbe léptek a közel-keleti konfliktus megoldásában követlenül érdekelt országokkal közreműködési lehetőségeik feltérképezése végett. a félhivatalos kairói lap úgy tudja, hogy a közös piaci külügyminiszterek és állam-

fők szeptemberi illetve októberi értekezlete egyaránt napirendre tűzi a közel-keleti kérdést, egységes álláspontot alakítva ki az ensz-közgyűlés új ülészsaka előtt.

az al ahram ismerteti az ugynevezett párizsi dokumentumot, amely összefoglalja a közös piachoz tartozó államok rendezési koncepcióját. titkos okmány bevezetőben leszögezi, hogy az erőszakos területszerzés megengedhetetlen, az izraeli erőket vissza kell vonni az 1967-es agressziót megelőző határokra, bár kisebb határkiigazításokra sor kerülhet valamennyi érdekelt fél beleegyezésével. a határ mindkét oldalán ütköző és demilitarizált zónát létesítenek, s öt éven át az ensz megfigyelők gyakorolnak ellenőrzést, kollektív biztonsági garanciákat léptetnek életbe, jeruzsálemet és a város szent helyeit nemzetközi igazgatás alá helyezik, a palesztinai kérdést a palesztinaiak szabad akarata, az érdekelt arab államok megállapodása és az ensz-határozatok alapján oldják meg.

12.20 bh

- 16 -

kk 24. /asszad folyt./ bh

abból kiindulva, hogy az olajimportőr nyugat-európai államok érdekeltek a közel-keleti válság rendezésében és annak eredményeként a szuezi-csatorna újramegnyitásban, kairó nagy reményeket fűz egy esetleges nyugat-európai kezdeményezéshez. e várakozással függ össze, hogy ghaleb egyiptomi külügyminiszter az ensz-közgyűlés ülészsaka előtt látogatást tesz több nyugat-európai országba. egyiptom egyrészt arra számít, hogy a nyugat-európai államok közösen nyomást gyakorolnak majd az izraeli agressziót támogató egyesült államokra, másrészt arra, hogy megnyíljanak a nyugat-európai piacok az egyiptomi fegyvervásárlások előtt. egyes sajtójelentések szerint angliá hajlandónak mutatkozik bizonyos egyiptomi fegyvermegrendelések teljesítésére.

a szíriai baath-párt lapja a minap indokoltan figyelmeztetett arra, hogy az arabok nem várhatnak sokat nyugat-európa-tól. ehhez hozzáfűzhetjük: mindenekelőtt nem várhatják azt, hogy a közös piac tagállamai saját érdekeikből kiindulva összelütközésbekerüljenek az izraeli agresszió fenntartásában érdekelt egyesült államokkal. annál inkább fennáll a veszélye annak, hogy a válság megoldatlanságát és az arab illúziókat kihasználva a nyugat-európai tőkés országok fokozzák politikai, gazdasági esetleg katonai befolyásukat az arab államokban.

nyugateurópa szerepéről írva olyan véleményeknek is hangot ad a kairói sajtó, amelyek szerint a közel-keleti békés rendezés nem lehet az egyesült államok és a szovjetunió monopóliuma. a közismert igazság viszont az, hogy a szovjetunió - az egyesült államokkal ellentétben - sohasem törekedett a közel-keleti rendezés monopolizálására. ellenkezőleg: az ensz közgyűlésben, a biztonsági tanácsban, a nagyhatalmi tárgyalásokon minden lehetséges nemzetközi fórumon messzemenően együttműködött és továbbra is kész együttműködni azokkal, akik támogatták és támogatják a válság igazságos rendezését.

x x x

az egyiptomi diplomáciai kapmány keretében az arab szocialista unió több küldöttsége utazik külföldre. az első küldöttséget szajed marei a központi bizottság első titkára vezeti, aki a jövő héttől kezdve négy európai országban tesz látogatást.

--

- 17 -

12.27 bh

1

kk. 25. heath - Lynch - 2.

sz bh sn m ü n c h e n , 1972. szeptember 4./mti/

a tervezettnél kétszer hosszabba - másfél órára - nyult edward heath brit miniszterelnök és john lynch ir kormányfő müncheni megbeszélése hétfőn a brit konzulátus épületében.

heath nem kommentálta a tárgyalásokat, lynch azonban újságírók kérésére válaszolva kijelentette: a megbeszélés hasznos volt, s reméli, közelebb jutottak az észak-ír kérdés megoldásához. heath-szel folytatott beszélgetése - mondta - főként az őszre tervezett közös piaci csúcsteszthez kapcsolódott./reuter, ap/

--

kk. 26. egyiptom-india

fe bh sn k a i r ó , 1972. szeptember 4./mti/

prakas csandra lal légimarsall, az indiai légierő vezérkari főnöke vasárnap hoszni mubarak vezérőrnaggyal, az egyiptomi légierő főparancsnokával tárgyalt kairóban. a magasrangú indiai katonatiszt csütörtökön érkezett egyiptomba hivatalos látogatásra. lal és mubarak megbeszéléseinek részletei nem ismeretesek.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

nyugati diplomáciai körökben úgy vélik, hogy a felek a két ország katonai téren való együttműködésének lehetőségéről tanácskoztak. e körök szerint megvitatták azt a kérdést is, hogy esetleg indiai katonai szakértők foglalják el a kiutasított szovjetek helyét./upi/

--

kk. 27. nszk - kina

bj bh leh b o n n , 1972. szeptember 4. /mti/

scheel nyugatnémet külügyminiszter október 8-án utazik egyhetes hivatalos látogatásra pekingbe - közli a spiegel című hamburgi hetilap legújabb száma. a külügyminisztert 25 újságíró kíséri el útjára, amelynek célja a két ország diplomáciai kapcsolatainak megteremtéséről szóló megállapodás ünnepélyes aláírása. scheel nem tesz körutazást kínában /pekingen kívül csak sanghajt keresi fel/, hanem látogatását kizárólag politikai megbeszéléseknek szenteli.

/folyt. köv./

- 18 -

13.25 bh *de 13:20*

kk 27. /nszk- kina ... folyt./ bh

a nyugatnémet diplomácia vezetőjére igazi „mammut-program”, vár októberben. az fdp kongresszusának befejeztével október 4-én utazik new york-ba, az ensz közgyűlésére. onnan 8-án egyenesen pekingbe repül, majd ottawába felkeresi trudeau kanadai miniszterelnököt. október 18-án tér haza, hogy másnap párizsban már az egk csúcsteszthez jelenjen meg.

a spiegel szerint a nyugatnémet-kínai előkészítő megbeszélések schröder cdu politikus pekingi utazásával egyidőben kezdődtek meg a legnagyobb titoktartás közepette. a négytagú kínai küldöttséget a nyugatnémet külügyminisztériumban megtartott eszmecsere van su, az új kínai hírügynökség bonni tudósítója vezette. a hamburgi lap tudni véli, hogy a kínai újságíró peking teljhatalmu megbízottjaként járt el. a nyugatnémet tárgyaló fél von staden, a külügyminisztérium politikai osztályának vezetője volt. azóta a két fél összesen egy tucatnyi megbeszélést tartott.

a német kérdésben bonn nem számít nehézségekre peking részéről - mutat rá a spiegel.

a bilaterális kapcsolatok rendezésén túl scheel azt is tisztázni szeretné /mint az egk megbízottja/, milyen szándékokat táplál kina egy kibővített közös piac iránt. a kínaiak hivatalosan még nem rögzítették nyugat-európai politikájukat és nem döntöttek arról sem, hogy küldjenek-e nagykövetet brüsszelbe.

--

kk 28. rövid hírek

it am bh sn

1972.szeptember 4./mti/

p á r i z s : bombák

helyi halászok öt, a második világháborúból maradt bombát találtak a korzikai calvi város mellett, a tengerben. a bombákat valószínűleg a víz alatt fogják felrobbantani./taszsz/

v a r s ó : évforduló

varsóban ünnepélyes keretek között emlékeztek meg az első lengyel munkáspárt megalapításának 90. évfordulójáról. a lengyel munkásmozgalom veteránjai, a párt-, a társadalmi- és ifjúsági szervezetek képviselői összegyűltek a régi varsói vár kazamatáiban, amely egykor a lengyel és orosz forradalmárok börtöne volt. virágokat helyeztek a fal tövébe, ahol annak idején sok forradalmárt végeztek ki./taszsz/

--

12.35 bh *de*

- 19 -

vkk 34. /gandhi ... folyt./ bh

mint az indiai kormányfő táviratában hangsúlyozza, a két ország 25 esztendeje fennálló barátsága és együttműködése jelentős tényezője korunk történelmének. kifejezte meggyőződését, hogy a jövőben is minden irányban fejlődnek majd a szovjetunió és india kölcsönösen előnyös kapcsolatai.

szvaran szingh indiai külügyminiszter ugyancsak táviratban válaszolt andrej gromiko szovjet külügyminiszternek az évforduló alkalmából kifejezett jókívánságokra./taszsz/

--

kk 35. atom-tanácskozás

pm kcs bh sn m o s z k v a , 1972. szeptember 4./mti/

moszkvában hétfőn megkezdődött a nemzetközi atomenergia ügynökség szakértőinek tanácskozása. ezen megvitatják az atomerőművek és a hasadó anyagokat felhasználó kutató központok radioaktív melléktermékei ártalmatlanná tételének problémáját. az öt napig tartó értekezlet munkájában 17 ország és számos nemzetközi szervezet képviselői vesznek részt./taszsz/

--

aukk.36. külpolitikai hireink jegyzéke 15.00 óráig

ri/am/ok sn 1972. szeptember 4.

1. várható
 2. tanaka - nixon
 3. hanoi - bombázás
 4. chile
 5. indokaina- harcok
 6. bombázás - stockholmi felhívás
 7. japán- dél-korea
 8. tanaka- menetrend
 9. rövid hírek
 10. észak-írország
 11. sölle - bacsoni
 12. közel-kelet - közvetítés
 13. japán - amerikai aruenál
 14. torrero sors
 15. usa - „amunka napja,,
 16. nixon rádióbeszéde
 17. mcgovern
 18. csehszlovák - nyugatnémet
 19. futurologiai világkonferencia
 20. abduz szamad
 21. uruguay kp nyilatkozata
 22. heath-lynch
 23. rövid hírek
 24. asszad kezdeményezése
 25. heath-lynch -2.
- / folyt.köv./

- 22 -

kk. 36./ külpolitikai hireink jegyzéke.. folyt./

26. egyiptom - india
27. nszk - kina
28. rövid hírek
29. dél-vietnam - harcok
30. harmel - finnország
31. rövid hírek
32. csehszlovák ünnep
33. heath - lynch -3.
34. gandhi - koszigin
35. atom - tanácskozás
36. hirjegyzék

/mti/

--

kk.37. bányászati kongresszus

ml/ok sn b u k a r e s t , 1972. szeptember 4./mti/

bukarestben hétfőn megnyílt a 7- nemzetközi bányászati kongresszus. a szombatig tartó tanácskozásokon 44 ország 1 800 bányaiipari szakembere vesz részt. napirenden a következő kérdések szerepelnek: a világ bányaiipari termelése. a termelés fejlesztésének távlatai, a bányaiipar szervezése és vezetése, a bányaiipar jövedelmezősége, a szakemberek képzése, a bányászat hatása a környezetre.

...-

kk.38. finn kormány

mm/kcs/ok sn h e l s i n k i , 1972. szeptember 4./mti/

urho kekkonen finn köztársasági elnök hétfőn feleskette az ország új koalíciós kormányát. a miniszterelnök kalevi sorsa szocialdemokrata politikus lett.

az ünnepi eskütételre azután kerülhetett sor, hogy a kormánykoalícióban részt vevő négy párt; a szocialdemokrata párt, a centrum párt, a svéd néppárt és a finn liberális párt képviselői az elmúlt hét végén megegyeztek a miniszteri tárcák elosztásában. az új kormányban a szocialdemokraták hét miniszteri tárcát kaptak, a többi három párt nyolc tárcán osztozik, a belügyminiszteri posztra pedig független politikust neveztek ki.

/folyt.köv./

- 23 -

kk.38./finn kormányfolyt./ok

az új 16 tagú kormány külügyminisztere ahti karjalainen centropárti politikus, volt miniszterelnök lett. a hadügyi tárcát kristian gestrin /svéd néppárt, a gazdaságügyit johannes virolainen /centrum párt/ és a belügyet heikki tuominen /független/ kapta.

az új kormány a 200 tagú parlament 107 képviselőjének támogatását élvezi./upi/

kk.32. csehszlovák ünnep

pm/hi/ok sn prága, 1972. szeptember 4./mti/

csehszlovákiában megünnepelték az új termés hagyományos napját. alois indra, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának elnökségi tagja, a csehszlovák szövetségi gyűlés elnöke vasárnap résztvett és beszédet mondott az olomouk közelében lévő namest na hane helységben a mezőgazdasági dolgozók gyűlésén. hangsúlyozta, hogy az utóbbi három évben nemcsak a mezőgazdaságban, hanem a népgazdaság minden területén is örvendetes eredmények születtek. nemzetközi kérdésekről szólva alois indra megállapította: a szovjetunió gazdasági és katonai erejének, határozottságának köszönhető, hogy európa már 27 esztendeje a béke viszonyai között él.

nyitrában a szlovák mezőgazdasági dolgozók nagygyűlésén jozef lenárt, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának elnökségi tagja, a szlovák kommunista párt központi bizottságának első titkára a gyűlés szónoka többek között kijelentette: „ma világosabban láthatjuk annak az internacionalista segítségnek elvi jelentőségét, amelyet a szovjetunió és más szocialista országok nyújtanak csehszlovák kommunista pártjának és csehszlovákia népének az 1968-as ellenforradalom elleni harcokban. csehszlovákia a jövőben is erősíti majd a szocialista országok megingathatatlan egységét. köztársaságunk - mint a krim félszigeti találkón ismét megerősítettük - a jövőben is minden erejével elő fogja segíteni a szocialista közösség gazdasági és katonai erejének növekedését.,,

16.05/ok

- 24 -

kk.39. tuc - kongresszus

mm/kcs/ok sn brighton, 1972. szeptember 4./mti/

megnyílt hétfőn brightonban a brit szakszervezetek szövetségének /tuci/ 104. kongresszusa. a körülbelül 10 millió szakszervezeti tagot képviselő több mint 1 000 delegátus tanácskozásainak fő témája a tory kormányzat szakszervezet ellenes törvénye és gazdaságpolitikája elleni harc elsz.

a kongresszus csütörtök este fejezi be munkáját./afp, adn/

kk. 40. scheel - heath

bj/il sn bonn, 1972. szeptember 4./mti/

hétfőn délelőtt scheel nyugatnémet külügyminiszter folytatta megbeszéléseit az olimpiai játékok megtekintésére münchenbe érkezett nyugati politikusokkal.

először kreisky osztrák kancellárral találkozott, majd lynch ir kormányfővel tartott eszmecserét. mindkét megbeszélés központi témája feltehetően a nyugat-európai integráció megteremtése volt, bár illetékes körökben scheel és kreisky találkozóját „udvariassági jellegűnek”, minősítették. kreisky osztrák kormányfő hozzáfűzte, nem akarja, hogy olyan benyomás alakuljon ki, mintha megbeszélése igen fontos politikai esemény lett volna.

délben edward heath angol miniszterelnök - aki vasárnap érkezett az nszk-ba - ebéden látta vendégül a nyugatnémet külügyminisztert. az ebédre hivatalos volt franz josef strauss, a bajor csu elnöke, továbbá avery brundage és lord killanin a nemzetközi olimpiai bizottság távozó és hivatalbalépő elnöke is.

az angol kormányfő és scheel megbeszélése szintén a közös piacot érintette, elsősorban az október 19.-i párizsi tízes csúcstalálkozó előkészítését. e tanácskozás szoros összefüggésben van azokkal a konzultációkkal, amelyek a közelmúltban az nszk és franciaország, valamint anglia és franciaország között lezajlottak. schumann francia külügyminiszter londoni látogatása után voltak olyan vélemények, amelyek a francia-angol elképzelések különbözősége folytán megkérdőjelezték a tízes csúcstalálkozásnak a tervezett időpontban való megtartását.
/folyt.köv./

16.20/il

25 -

16. csehszlovák - nyugatnémet
18. futurisztikai vilákonferencia
20. jamaikai szavazás
21. Brundage kp. világonkörüli
22. heath-lynch
23. rövid hírek
24. heath kezdeti beszédje
25. heath-lynch - 25.
/folyt.köv./

kk. 40./ scheel folyt./ 11

ezért érdeklődésre tarthat számot egy angol szóvivőnek az a - heath és scheel találkozója alkalmából elhangzott bejelentése - hogy london a párizsi csúcstalálkozó október 19-i megtartásából indul ki, sem az időpont, sem a színhely ellen incs kifogás.

heath kedden eszmecsereét folytat barzellel, a kereszténydemokraták kancellárjelöltjével, majd mint conrad ahlers nyugatnémet kormányzóvivő hétfői sajtóértekezletén megerősítette, kedden münchenből kielbe - a vitorlásversenyek színhelyére - utazik és találkozik willy brandt szövetségi kancellárral.

x x x

a nyugatnémet külügyminisztérium bejelentése szerint jövő hétfőn nyomban a müncheni olimpiai játékok befejeződése után scheel külügyminiszter máltá szigetére utazik, hogy tárgyaljon dom mintoff miniszterelnökkel. a megbeszélés témája a nemzetközi helyzet valamint az nszk és máltá kapcsolatai. /bochkor jend/

.-.

kk. 41. panama

hb/11 sn

p a n a m a , 1972. szeptember 4./mt1/

panamában ezekben a napokban nyújtják át megbízólevelüket az augusztus 6.-án megválasztott új képviselőknek. omar torrijos tábornok, kormányfő ez alkalomból tartott beszédében rámutatott: a választási eredmények azt tükrözik, hogy a választók támogatják a kormányt, amely a nemzeti függetlenségért küzd és követeli az amerikai csapatok kivonását a csatornaövezetből,,. a csatornaövezet gazdái ma még ahivatlan vendégek, de eljön az a nap amikor távoznok kell,, - mondotta a miniszterelnök./taszsz/

.-.

- 26 -

16.25/11

16.20/11

kk. 42. magyar - jugoszláv

nt/11 sn

b e l g r á d , 1972. szeptember 4./mt1/

lantos dezső tanácsos, a belgrádi magyar külkereskedelmi ki- rendeltség vezetője hétfőn a jugoszláv fővárosban sajtóértekezleten tájékoztatta az újságírókat a csütörtökön megnyíló zágrábi nemzet- közli vásáron való magyar részvételről. elmondotta, hogy az idén zágrá- rban 24 magyar vállalat mutatja be termékeit, elsősorban gépipari, közszükségleti és vegyipari cikkeket.

a tanácsos ugyancsak hétfőn a belgrádi magyar nagykövetségen tanácskozott a magyar exportot jugoszláviában képviselő vállalatok /a vezetőivel. tájékoztatta őket a zágrábi vásár magyar anyagáról, vala- mint a magyar - jugoszláv gazdasági kapcsolatok aktuális kérdéseiről./nyárádi/

.-.

kk. 43. szovjet tengernagy

ht/gi/11 bs

m o s z k v a , 1972. szeptember 4./mt1/

szombaton moszkvában életének 77. életévében elhunyt ivan jumasev szovjet tengernagy. hétfőn kiadott nekrológját leonyid brezsnyev, nyikolaj podgornij, alekszej koszigin, andrej grecko és több más szovjet vezető írta alá.

jumasev tengernagy 50 évvel ezelőtt kezdte szolgálatát. parancs- noks volt a többi között a fekete-tengeri és a csendes-óceáni flottá- nak. a második világháborúban főképpen a távol-keleten tevékenykedett és részt vett az imperialista japán szétzuzásában.

a háborút követően a szovjet haditengerészeti erők főparancsne- ka és haditengerészeti miniszter lett.

1957-ben egészségi állapota miatt nyugállományba ment. /taszsz/

.-.

- 27 -

17.40/11

18 05
PKA

kk. 44. afrikai államfők találkozója

vö/gas/il bs

m o s z k v a , 1972. szeptember 4./mt1/

g. szkobelev, a taszsz hirmagyarzója kommentárt fűz a kelet- és középfrikai országok vezetőinek dar es salaam-ban, tanzánia fővárosában megnyílt regionális találkozóhoz. a találkozó miniszteri szinten kezdődik, ezen kidolgozzák az államfők konferenciájának napirendjét és a szükséges dokumentumokat.

a hirmagyarzó rámutat arra, hogy 1966 óta ez már a hetedik ilyen jellegű találkozó, s mindegyikük előmozdította a térséghez tartozó országok jószomszédi kapcsolatainak kialakulását, e térség békéjének és biztonságának megszilárdulását. így például a kinshasai, kampalai és az előző dar es salaam-i találkozó határozatokat fogadtak el a zsoldosok kérdéséről, ami azért fontos, mert a zsoldosok annak idején komoly veszélyt jelentettek számos független afrikai ország szuverenitására és biztonságára nézve. e határozatok segítségével ártalmatlanná lehetett tenni a világ-imperializmus üzenetét amelyeknek keretében zsoldos bandákat használtak fel a független afrikai országok elleni irányuló felforgató cselekményekhez és agresszióhoz. az 1969-es találkozón fogadták el a híres „lusakai kiáltványt”, amely visszatükrözi a független afrikai országok elhatározását a fajüldöző rendszer kiküszöbölésére és a gyarmatosító rendszer teljes megszüntetésére.

- most, az újabb dar es salaam-i találkozó időpontjában az afrikai kontinens déli részében továbbra is rendkívül feszült a helyzet -, írja a taszsz hirmagyarzója. - mialatt a független afrikai államok többsége következetesen függetlenségének megszilárdítására törekszik, lényegbevágó társadalmi és gazdasági reformokat hajt végre, a zambezi folyótól délre fekvő területeken, ahol a fajüldözés és a gyarmatosító rendszer továbbra is fennáll, változatlanul folyik a fegyverkezési hajszá, újabb provokációkat és diverziókat készítenek elő a független afrikai országok ellen. a dél-afrikai köztársaság fajüldöző kormányai állandóan növelik katonai potenciáljukat és a rhodesiai fajüldözők is nyomdokukban haladnak rendszerük militarizálásában és a faji elkülönítés meghonosításában. az afrikai országok szuverenitását és biztonságát állandóan fenyegetik a portugál gyarmatosítók, akik rendszeresen fegyveres támadásokat intéznek szenegál, zambia, guinea, tanzánia és más országok békés települése ellen.

/folyt.köv./

17.48/11

- 28 -

18.08
KKA

kk. 44./ afrikai folyt./ il

mindez szükségessé teszi, hogy a független afrikai országok megegyezzenek olyan intézkedésekben és határozatokban, amelyek megeremtik kollektív biztonságukat. az imperializmus és a gyarmatosítók részéről fenyegető veszély arra indítja az afrikai vezetőket, hogy a barátság és a jószomszedság szellemében oldják meg belső államközi problémáikat és segítséget nyújtsanak a felszabadító mozgalmaknak a még gyarmatosítás alatt szülő területeken - írja szkobelev./taszsz/

--

kk. 45. a választási döntő „Labdaindítása,”

kt/il bs

w a s h i n g t o n , 1972. szeptember 4.

köves tiber, az mti tudósítója jelenti:

A szeptember első hétfőjén ünnepel „munka napja”, alkalmából - amely hagyományosan az elnökválasztási hadjárat döntő szakaszának nyitánya - nixon elnök rádiószózatba buzdította a dolgozókat hogy támogassák az elnökválasztáson kormányzatát, amely szerinte a „jó életet meglapozó munkaerkölcsöt”, testesíti meg és utasítsák el „a szociális segélyezésre alapozott könnyű élet etikáját”, amely az elnök sugalmazása szerint a demokratapárti ellenzék programja. nixon azzal vádolta az ellenzéket, hogy „a keményen dolgozó munkások keresetéből”, akarja segélyezni azokat, akik „nem akarnak dolgozni”, az elnök nem beszélt a munkanélküliekről, akiknek száma az ő kormányzása alatt csaknem 2 millióval emelkedett, s minden korábbi ígéretére rácsafolva, jelenleg is 5 milliót színt körül van.

george mcgovern demokratapárti elnökjelölt hétfőn egy kaliforniai választási gyűlésen „indította el a labdát”, - a közvéleménykutatások legutóbbi eredményei szerint behozhatatlannak látszó hátránnyal. a mcgovern-tábor azonban nem mutat csüggedést. azt hangoztatják, hogy a legutóbbi gallup-felmérésben nixon elnök javára kimutatott 34 százalékos vezetés „amilyen széles, olyan csekély”, és mihelyt mcgovern most kezdődő országos kampánya kibontakozik, az elnök előnye „gyorsan elpárolog”. gary hart, mcgovern kampányfőnöke azt jósolja, hogy szeptember 20-ig 15-18 százalékra, majd október közepéig 8-10 százalékra morzsolják le a nixon-vezetést, október végéig pedig 5 százalékon belül lesz a különbség, s november 7-én a választás napján már „fej, vagy irás”, alapon dölhet el a küzdelem -, hart reménye szerint mcgovern javára. beválik-e hart joslata, vagy sem, mindenesetre tény, hogy a közvéleménykutatások által kimutatott nagyarányú nixon-vezetés lényeges szerepet játszik a kormány vita-etnami politikájának érezhető megmerevedésében. amint a national observer című hetilap elemzése hétfőn megállapítja, „nixon stratégiai számára a közvéleménykutatások azt demonstrálják, hogy az elnöknek nincs szüksége vietnami békerendezésre a választások előtt ahhoz hogy elnyerje mandátumának megújítását”, a lap az elnök meg nem nevezett „szárnysegédét”, idézi, aki kijelentette: „amíg nixon 34 ponttal vezet, miért engednénk akár egy jöttányit is. az amerikai nép nyilvánvalóan egetért azzal amit odaát /vietnamban/csinálunk,,

--

18.00./11

- 29 -

18.21

kk.46. Leonyid brezsnyev

ht/gi/ok bs alma at a, 1972. szeptember 4./mti/

Leonyid brezsnyev, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának főtitkára alma atából üzbekisztán fővárosába, taskentba utazott. /s

a kazahsztáni fővárosban, alma atában Leonyid brezsnyev a kazahsztáni kp központi bizottsága szűkebb vezető testületének tagjaival találkozott, akikkel megvitatta az ipar, a mezőgazdaság, valamint más gazdasági ágak és a kultúra további fellendítése pártirányításával összefüggő kérdések széles körét. külön figyelmet fordítottak a betakarítás szervezésére, a kazahsztánba irányított nagy mennyiségű gépi eszköz termelékenyebb kihasználására, valamint arra, hogy a köztársaság eredményesen teljesítse a gabonafélék és más mezőgazdasági termékek felvásárlási tervét.

az szkp központi bizottságának főtitkára alma atában felkereste az új építkezéseket, ellátogatott a magashegyi komplex sportlétesítmény, a „medeo”, építkezésére, érdeklődött a dolgozók fogyasztói és kulturális igényeinek kielégítése iránt./taszsz/

kk.47. salt - izvesztyija

vö/nm/ok bs moszkva, 1972. szeptember 4./mti/

- a moszkvai szovjet-amerikai csúcstalálkozó után kialakult helyzet szükségessé teszi a bizalom és a kölcsönös megértés moszkvában kihajtott csiráinak gondos ápolását és felnevelését - írja az izvesztyija hétfő esti számában g. trofimenko, a történelemtudományok kandidátusa.

a terjedelmes cikk a stratégiai fegyverzetek területén májusban moszkvában létrejött szovjet-amerikai megállapodásokkal foglalkozik. a cikkíró rámutat a stratégiai fegyverzet további korlátozása és az általános leszerelés perspektíváira. megállapítja: a moszkvában aláírt szovjet-amerikai megállapodások jó alapot teremtettek ahhoz, hogy megoldják az európai, mindenképp a közép-európai fegyveres erők és fegyverzet csökkentésének problémáját, kedvező feltételeket hoztak létre a további előrehaladáshoz az összeurópai biztonsági rendszer megteremtésének útján. /ed

trofimenko hangsúlyozza: a szóbanforgó megállapodások meggyőzően igazolták, hogy a szovjet-amerikai kapcsolatokban konstruktív eredményeket csak akkor lehet elérni, ha szigorúan szem előtt tartják a felek egyenlő biztonságának a szovjetunió által felvetett elvét. /folyt.köv./

- 30 -

17.55/ok

18.25
MK

kk.47./saltfolyt./ok

a szovjet-amerikai tárgyalások eredményei, a stratégiai fegyverzet területén létrejött megállapodások miatt megmozdultak bizonyos amerikai militarista körök, amelyek elégedetlenek az említett területen létrejött szovjet-amerikai megegyezéssel. e körök képviselői kételyeket próbálnak támasztani a megkötött egyezmények célszerűségét illetően. a pentagon és a vele kapcsolatos monopolista körök ellenakciót indítottak a szovjet-amerikai megállapodásokkal szemben, s e az akció a fegyverkezési hajszára csökkentést és a leszerelés általános kilátásait veszélyezteti. ezek a körök formailag elismerik a megállapodás fontosságát és formailag készületek nyilvánítják a stratégiai fegyverzetekről aláírt szovjet-amerikai egyezmények betartására, valójában viszont, e „nemes álláspontjuk”, mögé bujva, azt követelik, hogy a washingtoni kormány „visszakozzon”, és engedje meg a stratégiai fegyverzet területén a verseny fokozását azokban a vonatkozásokban, amelyeket a megállapodások a jelen pillanatban nem érintenek.

- magától értetődik, hogy a moszkvai megállapodások betűit formálisan meg nem szegve is egyoldalú cselekményekkel olyan alapvetően s olyan súlyosan meglehet sérteni az egyezmények általános szellemét, hogy az amúgy a megállapodásnak a hatékonyságát veszélyezteti. mindenképp vonatkozik ez olyan érzékeny és mindkét államra nézve életbevágóan fontos egyezményekre, mint a stratégiai fegyverzetekről kötött megállapodások - írja az izvesztyija cikke.

a stratégiai fegyverzetekre vonatkozó szovjet-amerikai megállapodások történelmi jelentőségét, e megállapodásoknak a leszerelés problémáit felölelő szélesebb körű, átfogó határozatokká való kibővítését sok tekintetben éppen az határozza meg, hogy mennyire tartják be a szerződő felek a létrejött megállapodásoknak nem csak a betűjét, hanem a szellemét is - hangsúlyozza az izvesztyija./taszsz/

18.05/ok

- 31 -

18.35
MK

kk. 48. angela davis szamarkand diszpolgára

pl gas il bs szamarkand, 1972. szeptember 4./mti/

angela davis az ősi üzbég város, szamarkand diszpolgára lett.

timur nazirov, szamarkand polgármestere közölte ezt az ot-tani egyetem gyűlésén, amelyen angela davis üdvözölte a 2500 éves város lakóit.

szamarkand az üzbég szovjet szocialista köztársaság jelen-tős ipari és kulturális központja.

angela davis, aki a gyűlésen ragyogó üzbég népviseletben je-lent meg, beszédében a következőket mondotta: „nagy megtisztel-teést jelent számomra, hogy ennek a csodálatos multtal, gyönyörű je-lennel és nagyszerű kommunista jövővel rendelkező városnak lehetek diszpolgára. nemcsak a város történelmi emlékei töltenek el csodá-lattal, hanem azok az óriási eredmények is, amelyeket önök elértek a szocialista forradalom győzelme következtében,..

angela davis elbeszélgetett a gyűlésen megjelent diákokkal, munkásokkal és tudósokkal./taszsz/

--

kk.49. amerikai katonai támaszpont pireusz kikötőjében

pl/gas/ok bs new york, 1972. szeptember 4./mti/

az egyesült államok földközi tengeri 6. flottája számára állandó támaszpontot épít ki a görögországi pireusz kikötőjé-ben. az amerikai flotta első hajórajja, amely hat torpedórom-bolóból áll, már horgonyt vetett athén körzetében, ezeken a hajókon 1 700 tengerész teljesít szolgálatot.

az egyesült államok kezd tartósan berendezkedni görög-or-számban. a görög kikötők amerikai haditengerészeti támasz-pontként való használatát szabályozó megállapodás értelmé-ben a közeljövőben az amerikai tengerészek mintegy 800 csa-ládtagját szállítják az athéni kikötőbe. az elkövetkező 18 hónap alatt washington hadihajók egész csoportját szándékozik elhelyezni pireusz kikötőjében./taszsz/

...

18.20/ok

- 32 -

18.20
KK

kk. 53.a finn kormányfő sajtóértekezlete /ad: KK. 38./

fnpögi/il bs helsinki, 1972. szeptember 4./mt/

kalevi sorsa, finnország új miniszterelnöke - hétfőn -kormá-nyának hivatalos eskütétele után - sajtóértekezletet tartott. be-vezetőben leszögezte: kormánya legfontosabb célkitűzésének tekinti hogy elősegítse az európai biztonsági konferencia összehívását, s diplomáciai kapcsolatokat létesítsen mindkét német állammal.

„igyekszünk majd rendezni kapcsolatainkat más megosztott országokkal is,, - fűzte hozzá.

1a a kormányfő nem kommentálta a német demokratikus köztársaság-gal folyamatban lévő tárgyalásokat. célzott azonban arra, hogy or-szága tárgyalni kíván nyugat-németországgal is, de benn eddig nem mutatott hajlandóságot a tárgyalások megkezdésére.

1a kalevi sorsa sajtókonferenciáján hangsúlyozta, hogy kormánya a szovjetunióval folytatott kereskedelem szélesítésére és a kgst más tagországaival fenntartott kereskedelmi kapcsolatok fellendítésére fog törekedni./upi/

--

kk. 50. velencei filmfesztivál

mp/il ki roma, 1972. szeptember 4./mti/

1a vasárnap késő este záróünnepélllyel és dijkiosztással véget ért a velencei filmfesztivál, amelyet ez évben 33-szor rendeztek meg.

a nemzetközi filmművészet egyik kiemelkedő rendezvényére az idén heves viták és tiltakozások közepette került sor. a „hiva-talos,, fesztivál mellett a kormánnyal és a fesztivál-igazgatóság-gal szembenálló baloldali olasz filmművészek „ellenfesztivált,, rendeztek velencében. az olasz filmnapokban nevezett ellenfesztiválon olyan neves filmművészek vettek részt mint antonioni, zavati-ni, bertolucci, bellocchio, a francia godard és mások.

/folyt.köv./
18.25/il

- 33 -

19.00
KK

kk. 50./ velencei folyt./ il

a 33. velencei filmfesztiválon egyébként mintegy 30 ország 90 filmje került bemutatásra. a fesztivál-igazgatóság által kiválasztott filmek mellett a kritikusok is kiválasztották filmalkotásokat vetítésre és bemutatták jónéhány elsőfilmes rendező alkotását is. a fesztivál néhány évvel ezelőtt töréنت átszervezése óta /ez az átszervezés egyébként az elindító oka annak, hogy az olasz filmesek egy része tiltakozik a fesztivál ellen és „ellen-fesztivált, rendez/ nincsenek hivatalos díjak. különböző filmművészeti és társadalmi szervek, szövetségek adnak kitüntetések a legjobbnak ítélt alkotásoknak. így kitüntetésben részesült huszárik zoltán „szindbad,, című filmje is.

a filmkritikusok nemzetközi szövetségének díját khalia sziddik kuwaiti rendező „bas ya bahat,, és satayit ray indiai rendező „simabaddha,, című filmje kapta. az olasz filmkritikusok által legjobbnak ítélt alkotás az amerikai stanley kubrick mechanikus narancs,, / theclockwork orange/ című filmje volt.

az ünnepélyes fesztiválzáró vendége volt a 84 éves charlie chaplin, akinek nagyvárosi fények című filmjét negyven évvel ezelőtt éppen velencében mutatták be. a filmtörténeti esemény emlékére a fesztivál kitüntetésben részesítette chaplint. a díszes emléklapokatt vittoria leone, az olasz köztársasági elnök felesége nyújtotta át az idős mesternek. este a piazza san marco-n - szabadtéren - huszonötezer néző előtt vetítették le a filmtörténet egyik örök értékű alkotását, a nagyvárosi fények-et.

chaplinhez hasonlóan kitüntetést kapott az amerikai billy wilder /a magyar közönség többek között „van aki forrón szereti,, című filmjét ismeri/ és a szovjet anatólija golovnya aki annakidején pudovkin operatőrje volt./magyar/

--

kk. 55. szovjet-jugoszláv megbeszélések

ht/nm/il bs

m o s z k v a , 1972. szeptember 4./mti/

hétfőn a kremlben alekszej koszigin szovjet miniszterelnök fogadta jakov szirotkovicsot a jugoszláv kormány -fő helyettesét és boriszav jovicst, a jugoszláv szövetségi gazdasági tervező intézet vezérigazgatóját. a két jugoszláv vezető a szovjet kormány vendége

a találkozáson megvizsgálták a szovjet-jugoszláv gazdasági kapcsolatokat is véleménycserét folytattak az együttműködés további bővítésének lehetőségeiről./taszsz/

- 34 -

18.30/1l

19.08
/ma

kk.52. közel-kelet

hf/q1/ok bs

1972. szeptember 4./mti/

j e r u z s á l e m

abba eban külügyminiszter elnökletével hétfőn konzultációt tartottak jeruzsálemben izrael nyugat-európában akkreditált nagykövetei. a megbeszélésen azokról az információkról folytattak tanácskozást, amelyek szerint a közös piaci „tíz-ek,, a közel-keleti rendezésre dokumentumot készítettek állítólag elő.

az izraeli külügyminisztérium szóvivője vasárnap ezzel kapcsolatban közölte, hogy izraelnek „egyelőre nincsen tudomása ilyen tervekről,, az izraeli sajtó ezzel egyidőben arról adott hírt, hogy „a francia kormány nem volt hajlandó kommentálni a közös piaci tervről szóló értesítéseket,,

a hétfői tanácskozáson jelen volt josef tekoah izrael ensz-nagykövete is./afp/

g a z a

arab gerillák hétfőn gazában sikertelen merényletet hajtottak végre rasidi saua, gaza polgármestere ellen. saua, aki köztudottan husszein jordániai király támogatói közé tartozik, éppen lakása felé tartott, amikor háza mögül ismeretlen személyek tüzet nyitottak rá, majd kézigránátot hajítottak felé. a polgármester sértetlenül maradt./ap, afp, upi, reuter/

k a i r ó

mohamed ahmed szadek tábornok, egyiptomi hadügyminiszter a fegyveres erők lapjában hétfőn közzétett nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy az 1967-ben megszállt arab területek felszabadításának egyedüli útja a fegyveres harc. hozzátette, egyiptom tovább folytatja politikai erőfeszítéseit, hogy minél kedvezőbb feltételeket teremthessen e feladat teljesítéséhez./upi/

18.5/ok

- 35 -

19.20
/ma

/a kk.51. olasz vasútsztrájk

mp/ok ki

r ó m a, 1972. szeptember 4./mti/

hétfőn este 24 órás országos sztrájkba lépnek az olasz vasutasok, egy napra megbénul a vasuti forgalom az ország egész területén, s ez nem is annyira a személyszállításban okoz zavarokat / bár még javában tart az idegenforgalmi idény/, hanem az áruszállítások elmaradásával jelentéktelen problémát a gazdaságnak. a vasutasok az egy napos országos sztrájk mellett az ország különböző vidékein és vonalain ún. forgósztrájkokkal folytatják harcukat. kedden egy hónapon belül másodszor áll le olaszországban a vasuti közlekedés.

a vasutasok három szakszervezete még a múlt ősszel juttatta el a kormányhoz követeléseit. a közlekedésügyi minisztérium élén azóta háromszor is változás történt, de a vasutasok még mindig nem kaptak kielégítő válasz ezekre.

a szakszervezetek elsősorban nem bérkövetelésekkel fordultak a kormányhoz. fő követelésük a túrheteren munkakörülmények javítására irányul: azt akarják elérni, hogy a kormány legalább 4 000 milliárd lira értékben modernizálja a vasuti hálózatot, amely a kiegészítő létesítmények, a vagonpark és egyéb téren jelentős fejlesztésre szorul. a kormány ennek a beruházási összegnek mindössze egytizedét hajlandó rendelkezésre bocsátani.

a vasutassztrájk mellett a vegyipari dolgozók szakszervezete is sztrájkot hirdetett e hétre, amely így az őszi szakszervezeti megmozdulások nyitásának ígérkezik, csütörtökön andreotti miniszterelnök fogadja a három szakszervezeti szövetség főtitkárát luciano lamat, bruno stortit és raffaele vannit. ezen a találkozón dőlhet el, hogy „forró”, lesz-e az idei szakszervezeti ős olaszországban vagy sikerül „langyossá”, enyhíteni bizonyos engedményekkel és megegyezésekkel./magyar/

18.35/ok

- 36 -

19.15
PKL

kk.57. pompidout meghívták kínába

fm/gi/ok bs

p á r i z s, 1972. szeptember 4./mti/

georges pompidou francia köztársasági elnök hétfőn, az elsyée-palotában francia újságírókkal beszélgetve közölte: meghívták a kínai népköztársaságba.

hozzáfűzte azonban, hogy az utazásra nem kerül sor a közeljövőben.

a francia államfő nem fedte fel, hogy milyen csatornán kapta e meghívást, de ismeretes: maurice schumann francia külügyminiszter július első felében pekingben járt./afp, ap/

kk.58. saigoni rendeletek

csr/gas/ok bs

s a i g o n, 1972. szeptember 4./mti/

nguyen van thieu saigoni elnök - a júniusban kidereszkölt teljhatalmával élve - hétfőn rendeletileg a bírakodás és az ítélőhatal jogával ruházta fel saját magát, a miniszterelnököt, más kabinetminisztereket és a vezérkari főnokség elnökét. a nagyobb horderejű bűncselekmények elkövetésével vádolt katonák és köztisztviselők ügye ezentúl a bíróságok helyett a saigoni elnök és megbízottai hatáskörébe tartozik. Ők hoznak ítéletet az „árulással és a kommunistákkal való gyűttműködéssel”, vádolt köztisztviselők ügyében; a dezertálással, lázadással, fegyverletétellel és parancsmegtagadással vádolt katonák, továbbá gyilkossággal, korrupcióval, közpénz eltulajdonításával, és katonai felszerelések eladásával vádolt köztisztviselők, illetőleg katonák ügyében.

a saigoni elnök rendeletet adott ki arról, hogy halálbüntetést kell kiróni repülőgép-eltérítés, emberrablás, fegyveres rablás és halált okozó egyéb erőszakos cselekmények elkövetőire. amint a törvényerejű rendeletben áll, a „helyszínen jelentevők felhatalmazást kapnak arra, hogy használják saját fegyverüket és agyonlőjék a törvénytörőket,./ap/

18.45/ok

- 37 -

19.29
PKL

kk. 54. olasz szocialista párt

mp/il ki r ó m a , 1972. zeptember 4.

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

későbbre halasztották az olasz szocialista párt kongresszusát. a párt titkársága levélben közölte a tagsággal és a helyi vezetőkkel, hogy az eredetileg október 29-re kitűzött kongresszus csak november 9-én kezdődik majd meg genovában. a halasztást a vezetőség technikai és szervezési okokra hivatkozva határozta el. a jelek szerint azonban a háttérben a kongresszussal kapcsolatos viták és nézeteltérések húzódnak meg.

14
1a az 1963-tól 1972-ig a kormányban lévő szocialista pártnak a genovai kongresszuson teljes jobboldali politikai fordulatot kellene végrehajtania, ahhoz, hogy visszakerülhessen a kormánykoalícióba, ahonnan a május rendkívüli választások után kizárták. a párt egyik szárnya feltétel nélkül szorgalmazza ezt a fordulatot. más irányzat ellenzik, illetve kompromisszumos formulákat igyekeznek találni a kereszténydemokrata vezetőkkel való egyezkedéshez. sem a vezetőségben, sem a helyi pártszervezetekben nem alakult még ki olyan taktikai irányvonal, amely biztosíthatná a kongresszus sikerét, és kérdéses kialakul-e egyáltalán ilyen a kongresszusig hátralévő időben.

az oszp a középbal-koalíció felújításának a híve. ezt támogatják olyan tekintélyes politikusok is, mint a kereszténydemokrata aldo moro és a szociáldemokrata giuseppe saragat. mindketten nagy visszhangot kiváltott interjuban fejtették ki álláspontjukat az elmúlt napokban. a kereszténydemokraták vezetősége és az andreotti kormányban helyet foglaló politikusok azonban csak az oszp pálfordulása esetén fogadnák el a középbal visszaállítását.

a szocialista pártkongresszuson egységes irányvonalnak kellene kialakulnia ahhoz, hogy az oszp sikerrel kísérelhesse meg a jelenlegi jobboldali kormány felváltását egy újabb középbal formulával

-. -

kk. 56. tyenyiscsev

ht/nm/il bs p r á g a , 1972. szeptember 4./mti/

lubomir strougal a csehszlovák kormány elnöke hétfőn prágában fogadta tyenyiscsev altábornagyot, a szovjet középső hadseregcsoporthoz új parancsnokát.

a rendkívül szívélyes és elvtársi légkörű fogadáson résztvett hamouz a csehszlovák kormány elnökének helyetese és zolotov altábornagy a középső hadseregcsoporthoz politikai csoportfőnöke, a katonai tanács tagja./ctk/

-. -

- 38 -

18.55/il

kk. 59. rövid hírek

hb/ok bs

1972. szeptember 4./mti/

u j d e l h i: gyermekbénulás elleni oltóanyag

uj-delhiben a vlagyimir havkin járványügyi intézetben első ízben sikerült előállítani gyermekbénulás elleni oltóanyagot. így az indiai gyógyszergyárak megkezdhetik az eddig importált oltóanyag hazai gyártását./taszsz/

m o s z k v a: tudományos szimpozion

moszkvában hétfőn tudományos szimpozion kezdődött, amelyen az uránon túli elemek kémiájának problémáit vitatják meg. a tanácskozáson mintegy ötven csehszlovák, francia, lengyel, magyar, ndk-beli, nszk-beli és szovjet tudós vesz részt. egyebek között glenn seaborg, nobel-díjas amerikai kémikus tart előadást./taszsz/

b u k a r e s t: látogatás

manescu román külügyminiszter meghívására hétfőn hivatalos látogatásra bukarestbe érkezett ngunza, a zaire köztársaság országos végrehajtó tanácsának a külügyminiszteri teendők ellátásával megbízott tagja./agerpres/

b e l g r á d: etióp kormányfő

dzsemal bijedics kormányfő meghívására hétfőn ötnapos hivatalos látogatásra jugoszláviába érkezett aklilu habte vold, etiópia miniszterelnöke. vendéglátójával a két ország kapcsolatairól és külpolitikai kérdésekről tanácskozik. az etióp miniszterelnököt fogadja tito elnök is./mti/

-. -

18.55/ok

- 39 -

19.35
MLA

vkk.60. ázsiaiak - india

hf/gas/ok bs u j d e l h i, 1972. szeptember 4./mti/

az indiai parlament hétfői ülésén elhangzott beszédében szvaran szingh külügyminiszter kemény szavakkal bírálta idi amin ugandai elnöknek az országában élő mintegy 50 000 ázsiakra vonatkozó döntését. „egy olyan lépés, amely az emberek sajátságos faji vagy vallási jellegének megkülönböztetéséből indul ki, feltehetően gyengíti a faji megkülönböztetés ellen más területeken vívott harcot is, - hangsúlyozta a külügyminiszter.

kijelentette, hogy india teljes felelősséget vállal a kiutasítottak között lévő mintegy 4 500 indiai sorsáért, ugyanakkor hangsúlyozta: kormánya nem fogadhat el olyan álláspontot, amely bármilyen formában felmentené a felelősség alól nagy-britannia kormányát.

szingh parlamenti beszédében közölte, hogy india e kérdésekről tárgyalásokat folytat uganda képviselőivel, s úgy vélekedett, hogy a probléma megoldásába nem szükséges bevonni az egyesült nemzetek szervezetét./ap/

...-

vkk.61. szovjet-francia veteránok

hb/ok bs v o l g o g r a d, 1972. szeptember 4./mti/

volgográdban a sztálingradicsata 30. évfordulójának tiszteletére szovjet-francia háborús veterán-talákozó kezdődött. a francia küldöttséget raymond schmittlein, a francia-szovjet baráti társaság elnöke vezeti.

az ünnepségen részt vesz a II. világháború számos legendás hős hadvezére és hőse közöttük pavel batov, hadsereg tábornok, a szovjet háborús veteránok bizottságának elnöke és fernand gambiez hadseregtábornok, az 1944 augusztusi párizsi felkelés vezetője. a veterán-talákozó részvevői/ivan koroljev volgogradi polgármester üdvözölte./taszsz/

...-

19.35/ok

- 40 -

19.45/ok
mb

kk.62. izlandi „halászhajó háború,

pzs/gi/ok bs r e y k j a v i k, 1972. szeptember 4./mti/

az izlandi parti őrség szóvivője szerint az ország legutóbb 50 tengeri mérföldre kiterjesztett felségvizein veszély fenyegeti a külföldi halászhajók hálóit. az ország 5 őrhajója hétfőn megkezdte a közvetlen akciót az övezetbe behatoló idegen halászhajók ellen.

ezideig két ízben vetették be azt a horogszerű berendezést, amelyet az 1958-as „halászhajó háború”, idején találtak föl- amikor nagy-britannia haditengerészei egységeket küldött az izlandi vizekre a brit halászhajók védelmére. a berendezésnek, amely a parti őrség szerint egyfajta katonai titok, az a feladata, hogy beleakaszodjon a hálókat tartó kötelekbe, azokat elvágja, majd a levágott hálókat izlandi hajók fedélzetére emelje. a kiemelt hálókat javítás után az izlandi halászok rendelkezésre bocsátják.

a berendezések első két bevetése ugyan eredménytelen maradt, mivel a fenyegetett brit halászhajók az utolsó pillanatban hálóikat bevonva elmenekültek, de izlandi kormánykörökben azt állítják, hogy most már az akció „bármikor”, sorra kerülhet.

az észak-nyugati izlandi partok mentén első ízben észlelték a felségvizek határának megsértését az nszk halászhajói részéről is./reuter, upi, dpa/

...-

kk.63. rembrandt képet loptak montrealban

pzs/gi/ok bs m o n t r e á l, 1972. szeptember 4./mti/

a montreáli szépművészeti múzeumban hétfőn a világító-aknákon át három betörő hatolt be. tizennyolc képet és rajzot, valamint 35 ékszertárgyat tulajdonítottak el. a betörők, akik a múzeum igazgatósága szerint nyilván kiismerték magukat a kiállítóterekben, a többi között elvitték rembrandt egy kisméretű olajfestményét, amely tájat ábrázol kunyhóval. a lopott képek között volt péter-paul rubens egyik portréja, az idősebb jan breughel két tájképe, egy daumier kép és corot egyik festménye.

az egyik múzeumőr megkísérelte feltartóztatni a betörőket, de azok tüzet nyitottak rá. az őr sértetlen maradt, támadóinak azonban sikerült elmenekülniük. a rendőrség öt millió dollára becsüli a kárt, a múzeum igazgatósága azonban csak a végleges leltár elkészítése után nyilatkozik./upi/

...-

19.45/ok

- 41 -

20.15/ok
mb

kk. 64. paraszt-tüntetés ausztriában

olt/il ki

b é c s , 1972. szeptember 4./mt/

hétfőn ausztria karintiai tartományában a tejtermelőgazdák - az általános parasztszövetség tartományi bizottságának felhívására - tüntetést rendeztek. klagenfurtban, villachban feldkirchenben és más városokban csaknem háromszáz traktorral vonultak fel a tüntetők „tej-blokkadot”, hirdelve. hétfőn ugyanis ezekről a helyekről nem szállították tejet csak a kórházaknak és az egészségügyi intézményeknek.

a gazdák azért vonultak az utcára, mert elégedetlenek a tej alacsony termelői árával. a karintiai termelők követelik, hogy október 1-ig kezdjen tárgyalást a kormány a tejtermelők követeléséről. a tejtermelők küldöttségét kedden fogadja weihls mezőgazdaság-1-miniszter, kreisky kancellár pedig csütörtökön tárgyal velük.

--

kk. 65. marokkó

hf/gi/il bs

kairó, rabat, 1973. szeptember 4./mti/

a marokkóban két héttel ezelőtt lezajlott sikertelen államcsíny kíséretben az amerikai cia állott ufkir hadügyminiszter háttámogott, - állapítja meg a kairói rosza el jusszef című hetilap. a cikkíró hangsúlyozza, hogy a királyellenes merénylet célja a földközi tengeri amerikai érdekek biztosítása volt, tehát a puocs kíséret nem nevezhető sem forradalminak, sem antiimperialista jellegűnek./ina/

x x x

a marokkói haladó ellenzékiek pártjának a népi erők nemzeti szövetségének /unfp / országos igazgató bizottsága a múlt hét végén ülést tartott a marokkói fővárosban, s ezen meghallgatta abderrahim buabid beszámolóját. buabid beszédében azokat a lehetőségeket vizsgálta meg melyeknek segítségével marokkóban valódi demokratikus rendszert lehetne létrehozni.

/folyt.köv./
20.20/il

- 42 -

20.10
NKA

kk. 65. marokkó folyt./ il

az ülés résztvevői „a kollektív vezetés és a demokratikus centralizmus elvének megsértése miatt”, felmentették a bizottságban viselt minden tisztségéből abdellah ibrahimot, a párt egyik vezetőjét. ibrahim egykori miniszterelnök - ügyében az unfp közelgő harmadik országos kongresszusa dönt véglegesen./afp/

--

kk. 66. india pakisztán

fm/gas/il ki

uj delhi, 1972. szeptember 4./mt/

az indiai és a pakisztáni katonai parancsnokok hétfőig nem sikerült befejezniük a kasmíri ellenőrző vonal megvonását-írja az ap -, jóllehet indira gandhi indiai miniszterelnökasszony és zulfikar ali bhutto pakisztáni köztársasági elnök megbízottai a múlt héten kedden uj delhiben szeptember 4-re tüzték ki ennek határidejét. megállapodásuk értelmében szeptember 15-ig be kell fejezni a csapatok kölcsönös visszavonását is az 1971 decemberi háboruban elfoglalt területekről.

egyelőre még nem ismeretes, hogy a kasmíri ellenőrző vonal meghatározásában mutatkozó késedelem elodázza-e majd az elfoglalt területek kölcsönös kiürítését is.

a két ország katonai parancsnokainak tanácskozásáról hétfőn kiadott hivatalos közleményben csak arról van szó, hogy p. sz. bhagat indiai és abdul hamid khan pakisztáni altábornagy „jelentős haladást”, ért el, s hogy a fő nehézséget a két ország térképeinek fokbeosztásában mutatkozó különbség okozza./ap/

--

kk. 67. uda - ira

fm/gas/il bs

belfast, 1972. szeptember 4. /mti/

az ulsteri védelmi szövetség /uda/ hétfőn megszakított minden együttműködést a brit hadsereggel. a szervezet - szóvivője útján - azzal indokolta döntését, hogy a brit hadsereg zaklatta és beavatkozott ügyeibe. emlékeztet, hogy a brit hadsereg tegjai az elmúlt héten illegális fegyvertartás vádjával őrizetbe vették az ulsteri védelmi szövetség egyik tagját.

/folyt.köv./

- 43 -

21.05
NKA

kk. 67./ uda folyt./ il

/r a szervezet - amely azt állítja, hogy 50 ezer nagyrészt fel-
fegyverzett taggal rendelkezik - eredetileg azzal a céllal alakult
hogy ulster protestánsok lakta területeit megvédje a törvényen ki-
vül helyezett ir köztársasági hadsereg /ira/ támadásaival szembe,
s egy darabig együtt is működött a brit rendőrséggel és hadsereggel.

hétfőn az ira is nyilatkozott. megbízottai útján közölte, hogy
a szervezet csúcsovezetőségében átszervezést szándékozik végrehajtani
és megváltoztatja a brit hadsereggel szembenkövetett katonai tak-
tikáját a jövőben kivételes gondot fog fordítani arra, hogy akciói
során ne veszélyeztessen polgári személyeket. vissza akar térni ah-
hoz a taktikához, amelyet az észak-ir gerillák a 20-as években kö-
vettek a brit hadsereg fegyveres erőivel szemben. /upi, reuter/

..

kk. 68. közel-kelet-2.

hf/gi/il bs

1972. szeptember 4./mti/

b r ü s s z e l

- a közös piac országai ezidő szerint még nem egyeztették a
közel-keleti országokkal kapcsolatos politikájukat, azaz nincs
szándékukban közel-keleti béketervet előterjeszteni a közeljövő-
ben - jelentette ki hétfőn brüsszelben egy közös piaci szóvivő,
cáfolva a kairói rosza el jusszef ilyen jellegű értesítéseit.

a szóvivő ugyanakkor hangsúlyozta, az európai közösségek
bizottsága már megtette az első lépéseket hogy egyeztesse a tag-
államok földközi tengeri kereskedelmi politikáját. /upi/

beirut

/a a palesztinai ellenállási szervezet főparancsnoksága hétfőn
nyilatkozatban vállalta magára a gazai polgármester ellen délelőtt
megkísérelt merényletért a felelősséget. a nyilatkozat saua polgár-
mestert „árulónak”, nevezi, s hangsúlyozza, hogy tevékenységével
a palesztinai forradalom érdekeit keresztezi. /upi/

- 44 -

/folyt.köv./

*21.15
Pka*

kk. 68./közel-kelet ... folyt./ il

damaszkusz

ahmed el-khatib, az arab köztársaság szövetségének minisz-
terelnöke hétfőn 3 napos látogatásra damaszkuszba érkezett. tar-
tozkodása során tárgyal hafez asszad szíriai államfővel, a kairó-
ban októberben sorra kerülő szövetségi elnöki tanácson megvitatan-
dó kérdésekről.

khatib damaszkuszról Libia fővárosába, tripoliba utazik./
mena/

beirut

khalil abuhamad libanoni külügyminiszter hétfőn fogadta ikbal
adhert mudzsibur rahman sejk személyes megbízottját. a megbeszélés
után adher közölte, hogy a beszélgetésen a két ország kapcsolatait
tekintették át, közölte hogy üzenetet hozott mudzsibur rahman
miniszterelnöktől és abdul szamad külügyminisztertől. a két üzenet
tartalmáról nem volt hajlandó nyilatkozni, de megfigyelők feltétele-
zik, hogy minden valószínűség szerint libanon és a bengáli népi köz-
társaság diplomáciai kapcsolatfelvételéről van szó. /ina/

..

~~kk. 69.~~ nemzetközi demokratikus nőszövetség

hb/gas/il bs

berlin, 1972. szeptember 4./mti/

a nemzetközi demokratikus nőszövetség nyílt levelet intézett
nixon elnökhöz s ebben követelte hogy vessenek véget a népiirtásnak
indokináiban.

a levél egyebek között megállapítja: „midőn ön négy évvel
ezelőtt átvette az egyesült államok elnöki tisztségét, az egész
világ előtt azt ígérte, az amerikai népnek, hogy helyreállítja
a békét vietnamban,,. ehelyett a háboru kiterjesztették laoszra
és kambodzsára is.

„az ön háboruja elkerülhetetlenül népiirtást eredményezett,, -
folytatódik a levél, majd leszögezi: a békének csupán egy útja van
és pedig valamennyi háborus cselekmény beszüntetése az összes csapa-
tok haladéktalan kivonása és a probléma békés rendezése a párizsi
vietnam értekezleten. /adn/

..

- 45 -

*21.15
Pka*

kk. 67./ uda folyt./ il

1/r a szervezet - amely azt állítja, hogy 50 ezer nagyrészt fel-
fegyverzett taggal rendelkezik - eredetileg azzal a céllal alakult
hogy ulster protestánsok lakta területeit megvédje a törvényen ki-
vül helyezett ir köztársasági hadsereg /ira/ támadásaival szembe,
s egy darabig együtt is működött a brit rendőrséggel és hadsereg-
gel.

hétfőn az ira is nyilatkozott. megbízottai útján közölte, hogy
a szervezet csucszvezetőségében átszervezést szándékozik végrehajtani
és megváltoztatja a brit hadsereggel szembenkövetett katonai tak-
tikáját a jövőben kivételes gondot fog fordítani arra, hogy akciói
során ne veszélyeztessen polgári személyeket. vissza akar térni ah-
hoz a taktikához, amelyet az észak-ir gerillák a 20-as években kö-
vettek a brit hadsereg fegyveres erőivel szemben. /upi, reuter/

--

kk. 68. közel-kelet-2.

hf/gi/il bs

1972. szeptember 4./mti/

b r ü s s z e l

- a közös piac országai ezidő szerint még nem egyeztették a
közel-keleti országokkal kapcsolatos politikájukat, azaz nincs
szándékukban közel-keleti béketervet előterjeszteni a közeljövő-
ben - jelentette ki hétfőn brüsszelben egy közös piaci szóvivő,
cáfolva a kairói rosza el jusszef ilyen jellegű értesüléseit.

a szóvivő ugyanakkor hangsúlyozta, az európai közösségek
bizottsága már megtette az első lépéseket hogy egyeztesse a tag-
államok földközi tengeri kereskedelmi politikáját. /upi/

beirut

1/a a palesztinai ellenállási szervezet főparancsnoksága hétfőn
nyilatkozatban vállalta magára a gazai polgármester ellen délelőtt
megkísérelt merényletért a felelősséget. a nyilatkozat saua polgár-
mestert „árulónak”, nevezi, s hangsúlyozza, hogy tevékenységével
a palesztinai forradalom érdekeit keresztezi. /upi/

- 44 - /folyt.köv./

*21.15
Mka*

kk. 68./közel-kelet ... folyt./ il

damaszkusz

ahmed el-khatib, az arab köztársaságk szövetségének minisz-
terelnöke hétfőn 3 napos látogatásra damaszkuszba érkezett. tar-
tozkodása során tárgyal hafez asszad szíriai államfővel, a kairó-
ban októberben sorakerülő szövetségi elnöki tanácson megvitatan-
dó kérdésekről.

khatib damaszkuszból Libia fővárosába, tripoliba utazik./
mena/

beirut

khalil abuhamad libanoni külügyminiszter hétfőn fogadta ikbal
adhert mudzsibur rahman sejk személyes megbízottját. a megbeszélés
után adher közölte, hogy a beszélgetésen a két ország kapcsolatait
tekintették át, közölte hogy üzenetet hozott mudzsibur rahman
miniszterelnöktől és abdul szamad külügyminisztertől. a két üzenet
tartalmáról nem volt hajlandó nyilatkozni, de megfigyelők feltétele-
zik, hogy minden valószínűség szerint libanon és a bengáli népi köz-
társaság diplomáciai kapcsolatfelvételéről van szó. /ina/

--

~~kk. 69. nemzetközi demokratikus nőszövetség~~

hb/gas/il bs

berlin, 1972. szeptember 4./mti/

a nemzetközi demokratikus nőszövetség nyílt levelet intézett
nixon elnökhöz s ebben követelte hogy vessenek véget a népiirtásnak
indokinában.

a levél egyebek között megállapítja: „midőn ön négy évvel
ezelőtt átvette az egyesült államok elnöki tisztségét, az egész
világ előtt azt ígérte, az amerikai népnek, hogy helyreállítja
a békét vietnamban,,. ehelyett a háboru kiterjesztették laosra
és kambodzsára is.

„az ön háboruja elkerülhetetlenül népiirtást eredményezett,, -
folytatódik a levél, majd leszögezi: a békének csupán egy útja van
és pedig valamennyi háborus cselekmény beszüntetése az összes csapa-
tok haladéktalan kivonása és a probléma békés rendezése a párizsi
vietnam értekezleten. /adn/

--

- 45 -

*21.15
Mka*

kk.70. india

ht/gi/il bs

moszkva, 1972. szeptember 4./mti/

10 uton a mongol főváros, ulan bator felé hétfőn moszkvába érkezett a csehszlovák parlamenti küldöttség a melynek vezetője alois indra csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának elnökségi tagja, a szövetségi gyűlés elnöke.

a seremetyevói repülőtéren a vendégeket jadgar naszriggyinova a szovjetunió legfelsőbb tanácsa nemzetiségi tanácsának elnöke mihail georgadze a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének titkára és több más hivatalos személyiség fogadta.

a csehszlovák parlamenti küldöttség a nap folyamán tovább utazott utan batorba./taszsz/

kk. 71. indiai parlament

ht/gi/il bs

delhi, 1972. szeptember 4./mti/

10 az indiai fővárosban hétfőn véget ért a parlament ülészeke. a két ház képviselői elfogadták a szimlai indiai-pakisztáni tárgyalások eredményeit, valamint az india és pakisztán közötti békemegállapodást.

az indiai-pakisztáni tárgyalások eredményeivel kapcsolatos vitában felszólalt indira gandhi. a miniszterelnök-asszony hangsúlyozta hogy a megállapodás újabb lépés dél-ázsia tartós békéjének, a két ország közötti kapcsolatok normalizálódásának, valamint a jószomszédi kapcsolatok kialakulásának előfeltétele.

a parlament elismerve az indiai-szovjet barátsági szerződés nagy jelentőségét, a két ország barátsága, valamint a kölcsönösen előnyös együttműködés kibővítése szempontjából jóváhagyta a szobanforgó szerződést.

10 az ülészekon alaposan kiemelték a társadalmi és gazdasági átalakítások megvalósításának lehetőségeit, a földtulajdonlásának kérdését, valamint mezőgazdaságban végrehajtandó átalakításokat./taszsz/

V kottaloxá-

21.35

PKA

- 46 -

kk 72. olasz vasutassztrájk /ad. kk. 51. /

fm/il bs

róma, 1972. szeptember 4./mti/

hétfőn este 20.00 órakor egész olaszországban leállt a vasuti személy és teherforgalom: mintegy 216 000 vasutas lépett 24 óras sztrájkba.

a sztrájkolók béremelést, a vasuti dolgozók létszámának növelését és az ország vasuthálózatának korszerűsítését követelik./reuter/

--

kk. 73 izlandi „halászati háboru,, -2

pzs/gi/il bs

reykjavik, 1972. szeptember 4./mti/

10 az izlandi kormány közölte hogy reykjavikban jelenteg megbeszélések folynak a belga nagykövettel a halászati övezet kiszélesítéséről. a belga halászhajók általában mintegy 20 000 tonna halat fogak évente az izlandi vizeken. ez nem egészen egynolcada annak a halmennyiségnek, amelyet a brit hajók kihalásznak.

a reuter értesülése szerint megállapodás jött létre belgiummal hogy a felségvizek kiterjesztéséről folytatandó tárgyalások befejezése előtt a belga halászhajók nem szegik meg az ujonnan megállapított határokat.

a német szövetségi köztársaság és nagy britannia halfeldolgozó iparára mért súlyos csapásnak tartja az új izlandi rendszabályt és ezért a hágai nemzetközi bírósághoz fordult. a nemzetközi bíróság állitotlag még jövő év augusztus 15-e előtt meghozza döntését. felszólította egyben az izlandiakat hogy a döntés meghozatala előtt ne váltsák valóra határozatukat.

az upi oslói értesülése szerint izland norvégiai nagykövete hétfőn kijelentette, hogy rövidesen megkezdődnek a halászati tárgyalások angliával és az nszk-val. feltehetően átmeneti időszakra engedélyezik majd idegen halászhajók tevékenységét az izlandi felségvizeken./upi, reuter/

--

21.35/il

- 47/a

21.45
PKA

kk. 74. rövid hírek

pl/gas/il bs

1972. szeptember 4./mti/

zürich: irving

edith irving a howard hughes életrajzának meghamisításával vádolt clifford irving felesége kéthónapos egyesült államokbeli börtönbüntetését letöltve hazatért svájcba. hazatérése után önként jelentkezett a svájci hatóságoknál. otthon szintén felelősségre vonják család és okirathamamisítás vádjával./upi/

bangkok: somchai per

ártatlannak vallja magát somchai chaiyasut rendőrhadnagy, akit azzal vádolnak, hogy cpa a thaiföldi légitársaság júniusban dél-vietnam fölött felrobbant gépén szándékosan bombát helyezett el, mint ismeretes a robbanás következtében 81 személy halt meg, köztük somchai hét éves leánya és barátnője. somchai mielőtt hozzátartozóit júniusban utnak indította 240 000 dolláros életbiztosítást kötött velük./ap/

athén: nemzetközi találkozó

23 ország 60 jogásza, kriminológistája és egyetemi professzora gyűlt össze vasárnap athénban hogy megvitassák a légi kalózkodás a kábítószer kereskedelm és más nemzetközi bűntények megakadályozásának módjait./reuter/

bilbao: büntetés

csendes tüntetés zajlott le vasárnap lequietio kikötővárosban két baszk szeparatista letöltését követően. mindketten a rendőrséggel történt összecsapás során veszítették életüket. az áldozatok a baszk szeparatista mozgalom tagjai voltak./upi/

peking: baráti megbeszélés

li hszen-nien kínai miniszterelnökhelyettes és han nien-lung külügyminiszterhelyettes hétfőn délután szívélyes és baráti megbeszélést folytatott a baráti látogatáson jelenleg kínában tartózkodó észak-koreai küldöttséggel. a megbeszélésen jelen volt több kínai vezető politikai személyiség./uj kina/

/folyt.köv./

22.00/il

- 47 -

22.00
Nd

kk.74./ rvid folyt./ il

peking: fogadás

kuo mo-zso, a kínai országos népi gyűlés állandó bizottságának alelnöke hétfő délelőtti fogadást adott a francia szenátus kulturális ügyekkel foglalkozó bizottságának jelenleg kínában tartozkodó küldöttsége tiszteletére. a francia delegációt henri caillavet a bizottság elnökhelyettese vezeti./uj kina/

kinshasa: állami tulajdonba vétel

a zaire hatóságok hétfőn valamennyi külföldi tulajdonban lévő taxit és autóbust állami tulajdonba vettek. az intézkedés annak a kormányhatározatnak értelmében született, amely szerint az összes közlekedési eszközök az állampolgárok tulajdona./upi/

knokke: költészeti biennálé

aganisz rizosz görög költő nyerte a belgiumban megrendezett 10. nemzetközi költészeti biennálét. a görög költőt a katonai rezsim demokratikus gondolkodásáért már kétszer börtönözött be a zsűri 100 000 frank jutalomban részesítette./upi/

london: újságíró sztrájk

befejeződött a upi londoni irodájában dolgozó amerikai újságírók egyhetes sztrájkja - jelentette hétfőn az amerikai újságírók országos szövetségének szóvivője. a sztrájk a londonban működő amerikai újságírók egyenlőtlen munkafeltételei miatt tört ki.
/rueter/

22.03/11

22.10
Ma

--
- 48 -

kk. 75.külpolitikai hireink jegyzéke 15.00 órától zárásig

bs/il

37. bányászati kongresszus
38. finn kormány
39. tuc kongresszus
40. scheel heath
41. panama
42. magyar - jugoszláv
43. szovjet tengernagy
44. afrikai államfők
45. választási döntő
46. leonyid brezsnyev
47. salt
48. angela davis
49. amerikai katonai támaszpont
50. velencei filmfesztivál
51. olasz vasutassztrájk
52. közel-kelet
53. finn kormányfő
54. olasz szocialista párt
55. szovjet jugoszláv megbeszélések
56. tyenyiscsev
57. rövid hírek
58. saigoni rendeletek
59. rövid hírek
60. ázsiaiak -india
61. szovjet francia veteránok
62. izlandi halászati háboru
63. rembrandt képet loptak montrealban
64. paraszt tüntetés ausztriában
65. marokko
66. india pakisztán
67. uda ira
68. közel-kelet
69. nőszövetség
70. vindra
71. indiai parlament
72. olasz vasutassztrájk
73. izlandi halászhajól
74. rövid hírek
75. hirjegyzék

--
- v é g e -

22.10/11

22.10
Ma

- 49 -

1972 SEP 8

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fiume-utca 8-7. Telefon: 159-480, 331-520

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i k ü l p o l i t i k a i h i r e k

1972. szeptember 5.

kk 1. várható

ae bh pi 1972. szeptember 5./mti/

p h e n j a n : katusev látogatása

t o k i ó : maszmudi látogatása

k i e l : heath - brandt találkozó

h e l s i n k i : harmel tárgyalásai

h a r r i s b u r g : ítélet a berringan-fivérek perében

san francisco: nixon visszatér washingtonba

b r i g h t o n : tuc-kongresszus

-. -

kk 2. dél-vietnami tábornok

ms sp bh pi s a i g o n , 1972. szeptember 5./mti/

saigonban statáriális bíróság elé állítják vu van giai dandártábornokot, a dél-vietnami egykori 3. katonai körzet /quang tri/ volt parancsnokát. vu van giai tábornokot áprilisban váltották le, azután, hogy a dél-vietnami felszabadító fegyveres erők lendületes offenzívájuk első szakaszában elfoglalták quang tri tartományt és azonos nevű fővárosát. a tábornok azóta házi-őrízet alatt áll. a saigoni hírgyűjtemény jelentése szerint most állítják össze ellene a vádiratot, amelyben a fő pont az, hogy elrendelte a csapatok visszavonulását.
/folyt. köv./

7.50 bh

Tóloz

- 1 -